

Četvrtak, 21. februar 2002.

Svedok Agim Zečiri

Svedok Fehim Eljšani

Svedok Halil Morina

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.30 h

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja sam tražio da svedok bude izdvojen nakratko, pre nego što nastavimo sa unakrsnim ispitivanjem. Tokom noći bili smo informisani da je bilo nekih poteškoća sa albanskom interpretacijom u celini, kao rezultat, nema sumnje, kompletno razumljivo, zbog činjenice da kosovski Albanci govore na dijalektu koji je možda vrlo različit od albanskog koji govore albanski Albanci. Mi očigledno moramo da vodimo računa o potencijalnim teškoćama i videti kako ćemo ih rešiti, ako se pojave. Zasada, mislim da je važno upozoriti Veće, optuženog i prijatelje Suda na neke moguće značajne greške u prevodu. Ja ne znam da li Sud ima originalne kopije jučerašnjeg transkripta, ja ću navesti broj stranice gde se mogu pojaviti greške. Na liniji, to je strana 88, red 15 kod glavnog ispitivanja, gde je svedok bio prekidan rekavši da je on bio srećan kada je video kamion, ja sam shvatio da reč „srećan“ može biti loše prevedena rečju „zhur“ koja se zapravo odnosi na grad. Dakle, kada on kaže da je bio srećan, on nije rekao očigledno tako nešto. To bi očigledno moglo imati uticaja na potpuni utisak njegovog iskaza.

SUDIJA MEJ: Zašto ga ne pitate u unakrsnom ispitivanju šta je milio?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mi ćemo sigurno to učiniti, ali...

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Optuženi bi, naravno, trebalo da zna za poteškoće. Mogu li vam reći da je jedan od razloga...

SUDIJA MEJ: Da?

TUŽILAC NAJS: Mi verujemo da je to važno, potencijalno važno. Kada je bio upitan za povrede, na strani 91, on se pozivao na prirodu batinanja, svedok se pozvao na činjenicu da je bio udaran u predelu bubrega. On je zapravo sada na dijalizi, ovde u Holandiji, dok čeka da dâ iskaz, ali to se uopšte nije pojavilo u transkriptima. Očigledno, on je to spominjao, kao što smo i očekivali da će učiniti. Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Inače, da li je tačno da svedok traži da ide na izvestan tretman danas?

TUŽILAC NAJS: Ovog poslepodneva.

SUDIJA MEJ: Da. Dakle, mi treba brzo da završimo deo sa njegovim svedočenjem. Molim vas, možemo li to da učinimo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu li ja, molim vas, da pojasnim jednu stavku?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nisam siguran da li ste juče uključili moj mikrofon, da li je jedna stvar jasna, a to je da ja nisam saglasan sa sporazumom između Tužilaštva i prijatelja Suda, gospodina Keja, da se ne prikazuju kasete. Ne slažem se zato što je ovo javno suđenje i trake bi morale biti prikazivane. To je u interesu pravde, jer neprikazivanje traka prijateljima Suda ili meni samom, ako javnost ne može da vidi trake ili ako su one isključivo na raspolaganju Tužilaštvu, onda to ne služi pravdi. To onda nije interes pravde. Ako Tužilaštvo zaista ima trake koje

smatra dokazima ovoj lažnoj optužnici protiv mene, zašto da ih ne pogleda internacionalna publika?

SUDIJA MEJ: Pogledaćemo to. Gospodine Kej, da li biste želeli da dodate nešto?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da. Ja sam video trake, zbog toga sam tražio da zvuk bude uklonjen, zato što, po mom mišljenju, zvuk je štetan po optuženog. Postoje komentari koji su protiv njegovih interesa, a napravljeni su od osoba koje nisu svedoci u ovoj prostoriji, i zbog toga bi moglo biti nečega što Sud ne bi trebalo da čuje. Dospeo sam do sporazuma da se ne prikazuje film zato što postoji opis filmovane dokumentacije, a po mom mišljenju, on ne služi bilo kakvoj svrsi u odnosu na dokaz slučaja na ovom nivou.

SUDIJA MEJ: Optuženom je dato pravo da zahteva da ti filmovi budu emitovani u javnosti, očigledno, činjenica je da mi moramo to da uzmemo u obzir, što ćemo i učiniti.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Apsolutno. Optuženi ima to pravo. Ponovo, mi bismo tražili da privremeno, bez zvuka, pošto bi to bilo u njegovom interesu, i nema sumnje da sporazum može biti načinjen od strane Suda da prikazivanje tih filmova bude u odgovarajućem momentu.

SUDIJA MEJ: Pitanje koje moramo da preciziramo jeste, naravno, neophodno zbog dokaza koji će biti dati u javnosti, iako protiv eks-peditivnosti i brzine izvođenja dokaza, da li je neophodno za svaki video snimak koji će biti prikazan javnosti, a u ovom slučaju traje tri sata, to je nešto što mi moramo uzeti u obzir.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ako je neophodno da ovi dokazi budu pregledani, možda bi bilo bolje uzeti deo, u slučaju manjka vremena za svedoka ili ako se nešto desi što zahteva materijal da popuni prazan prostor u toku jednog dana suđenja, i zato što je taj dokaz već prikazao sam svedok.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ne znam da li ostaje jasno da ja ne prihvatam bilo koju vrstu pisanog svedočenja, papirnog svedočenja, svedoke na papiru.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, to je posebno pitanje kome ćemo posvetiti pažnju tokom vremena. Prijatelji Suda treba da stave na brifing ovaj problem.

PRIJATELJ SUDA KEJ: U redu, časni Sude. Upozoravam na način na koji je Tužilaštvo iznelo svoju odluku, mi smo sastavljali dokumentaciju kada je gospodin Vladimirov (Wladimiroff) izneo juče pitanje pisanih izjava svedoka koje je privuklo pažnju i sudskog Veća koje je imalo uticaj na Tužilaštvo, koje se oslanjalo na pisane izjave svedoka i iznosilo te sadržaje unapred i pre bilo kakvog redosleda.

SUDIJA MEJ: Uzećemo u obzir tu odluku tokom vremena, tražićemo brifing od Tužilaštva kroz odgovor na ono što su prijatelji Suda napisali. To može biti od pomoći za vas kada obrađujete problem, kao prvo od pravila; drugo, posebne okolnosti ovog slučaja, uzimajući u obzir jurisdikciju, odnosno nadležnost Tribunala.

TUŽILAC NAJS: To je već učinjeno.

SUDIJA MEJ: Hvala. Gospodine Miloševiću, vratićemo se pisanim dokazima tokom vremena. Danas o tome nećemo ništa odlučivati, a o tome neće biti odlučeno ni sledeće nedelje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Treće pitanje koje sam hteo da postavim je sledeće: želim da komenatrišem ono što smo upravo čuli od Tužilaštva, konkretno uveravanje da Albanac ne razume albanski jezik. Ne postoji takva razlika u dijalektu koja bi onemogućila kosovskog Albanca da razume albanski jezik iz Albanije. Pošto smo na temi jezika i lingvistike, kako sam shvatio, ja imam pravo da nastavim moje unakrsno ispitivanje, da li je tako?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hteo bi da pitam sledeće: ako vam kažem sledeće na albanskom „Ne kemi ba yzmet“, šta ja radim? „Ne kemi ba yzmet“, šta sam radio kada sam rekao to? Šta sam radio, rekavši to?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nisam siguran. Vi znate, ja sam na dijalogu trenutno. Nisam u mogućnosti da kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda ću vam reći. Ja ću vam dati odgovor. Zato što su te reči na albanskom jeziku, na njegovom dijalektu, koji svedok koristi. U prevodu, rečeno je „Ja sam im pomagao“, a to se odnosi na njegove relacije sa UČK. Ovde nije pitanje razlike dijalekta, već namera prevodioca da ublaže, oslabe...

SUDIJA MEJ: Vi ne možete da dajete takvu vrstu iskaza. Mi ćemo razmatrati ovo pitanje. Imamo emitovanje traka. Sada, ovaj je svedok, kao što ste čuli, na dijalogu i zbog toga ćemo mi kompletirati njegov iskaz brzo, kako bi on mogao da ode na svoj tretman.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu li da nastavim?

SUDIJA MEJ: Da.

SVEDOK ZEĆIRI: Ništa nemam da kažem u vezi s tim. Ja imam svoje lične probleme koje rešavam i svoje sopstvene patnje. Nemam ništa da kažem o tome. Bio sam budan čitavu noć sa sopstvenim problemima, sa ličnim brigama ovde.

SUDIJA MEJ: Gospodine Zećiri, da li se osećate dovoljno spremnim da nastavite sa vašim iskazom?

SVEDOK ZEĆIRI: Ne. Nisam dobro uopšte. Nisam u situaciji da diskutujem o svemu ovome. Imam svoje brige i probleme.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospodine Zećiri, ako možete da odgovarate na pitanja u narednih deset minuta, mi ćemo dozvoliti gospodinu Miloševiću da vam za to vreme postavlja pitanja. Možete li izdržati?

SVEDOK ZEĆIRI: Ne. Molim, molim izvinjenje.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi ćemo morati da privedemo ovo unakrsno ispitivanje kraju. Zabeležićemo okolnosti u kojima se ispitivanje događalo, i to će uticati na naše eventualno prosuđivanje iskaza. Ako se svedok ne oseća dovoljno dobro da nastavi, besmisleno je nastojati i pokušavati. Gospodine Zećiri, postoji jedno pitanje koje bismo mi hteli da vam postavimo.

SVEDOK ZEĆIRI: Hvala vam mnogo. Izvinjavam se, ne mogu uopšte da odgovoram na pitanja.

SUDIJA KVON: Gospodine Zećiri, samo jedno kratko pitanje. Rekli ste juče da ste bili u bolnici, vaš rođak u Nemačkoj nazvao vas je, i rekao vam je da je vaša porodica pobijena. Moje pitanje je: Kako je vaš rođak mogao da zna da je vaša porodica pobijena?

SVEDOK ZEĆIRI: Oni su bili informisani za tu porodicu da je ubijena, a ja sam ih zvao. Telefonirao sam im i raspitivao se. Tako sam i saznao za njih.

SUDIJA KVON: Da li vam je vaš rođak rekao kako je saznao tu činjenicu da je vaša porodica bila ubijena? Žao mi je zbog smrti vaše porodice, ali da li znate kako je vaša porodica bila ubijena, u kakvim okolnostima?

SVEDOK ZEĆIRI: Nisam pitao. On mi je samo rekao. Ja nisam pitao.

SUDIJA MEJ: Hvala vam, gospodine Zećiri. Hvala vam što ste došli da date svoj iskaz pred Međunarodnim tribunalom. Slobodni ste da idete.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što moja cenjena prijateljica gospođa Romano pozove sledećeg svedoka, postoji jedno pitanje u vezi sa dokazima koje se pojavilo sa ovim svedokom i koje će se pojavljivati, mislim, i sa drugim svedocima. To je u vezi sa potencijalnim prepoznavanjem vojnih vozila, ove ili neke druge vrste. Dokazni predmet za koji ćemo pitati svedoka, a ja mislim i druge, izgleda da će biti dostupan Veću u boji, kao i optuženom. On je mogao biti uslužen jutros, ali verovatno nije želeo da pogleda to. Mogu li dobiti jednu za Veće i jednu za optuženog, za svaki slučaj? Da li sam jasan, obojene kopije su brojno ograničene? Mislim da prijatelji Suda već imaju ovo, nadam se da imaju. Ako ne, ja ću im dati u crno-belov varijanti. Ali, mislim da imaju. Proceduralni problem ili proceduralno pitanje je i ovo: postoji razrešenje, za koje mi verujemo da je ispravno, a to je identifikovati...

SUDIJA KVON: Izvinjavam se, ali vi nemate nikakav...

TUŽILAC NAJS: Izvinjavam se. Tražim od Veća da ih podeli ovog momenta, zbog limitiranog broja kopija u boji i gomile crno-belih kopija. Našli smo rešenje, ja ću distribuirati, u drugom krugu, za ona vozila za koja smo mislili da su ispravna, sudijama i optuženom. Možda dve za sudije i jedna za optuženog.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Možda bismo mi mogli biti snabdeveni kopijama, pošto ih nemamo, jer nismo znali da će biti potrebne.

TUŽILAC NAJS: Crne i bele kopije, ako bi to značilo, pomoglo, za prijatelje Suda?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: I rešenje za njih takođe. Očigledno, ako optuženi ima zastupnika, bilo bi moguće da traži od tog zastupnika jedan

ugovor koji se ticao ključnog opsega greške u onome što je prikazano na fotografijama. To bi, naravno, ubrzalo proces suđenja, ako bi se moglo sporazumeti oko ispravnog rešenja. Ako optuženi ima na umu to da učini, mogli bismo da nastavimo na toj osnovi. Ako ne, onda bismo mi jednostavno obezbedili fotografije u boji za relevantnog svedoka ili svedoke i kasnije bismo pregledali dokaze i priključili ključne oznake za svaku individualnu fotografiju. Mi, naravno, ne možemo kontaktirati optuženog direktno, i mada ja predviđam da on neće biti raspoložen da se složi, ipak bi nam štedelo vreme ako bi se on pripremio.

SUDIJA MEJ: Ili biste vi to nazvali neophodnošću dokazivanja.

TUŽILAC NAJS: Ili bismo mi to morali da zovemo neophodnošću dokazivanja.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Ali ja se izvinjavam što oduzimam vreme zbog toga, uvek izgleda razborito kad se pokušava uštedeti vreme, gde god postoji mogućnost.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ako imate kopije fotografija...

prevodilac: Mikrofon, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Ako imate kopiju fotografija, bićete pitani da li se slažete da one predstavljaju sredstva u „Vodiču za prepoznavanje“, kako se to naziva. To se tiče vas. Ako se slažete, možete nam reći. Ako se ne slažete, onda mi moramo pozvati, neke dokaze ćemo morati da obezbedimo zbog toga. To je stvar koja se u celini tiče vas, da li se vi slažete sa tim ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Najpre, hteo bih da kažem da je ova operacija nedopustiva. Operacija sprovedena od strane Tužilaštva imala je uklanjanje svedoka koji je bio neuspešan, i koji je govorio neistine.

SUDIJA MEJ: Ne. Ne. Mi idemo dalje. Ne svađajmo se zbog toga sada. Mi raspravljamo o, mi diskutujemo o tim fotografijama. Gospodine Najs, ja mislim da je to besmislena aktivnost. Vi ćete imati obavezu da pregledate dokazne materijale.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, tako će biti. Sličan problem će se pojaviti u vezi pitanja uniformi. Mi ćemo distribuirati fotografije uniformi na odgovarajućem nivou i napravićemo vodič na bazi onoga što ćemo potvrditi kasnije.

SUDIJA MEJ: Da. Vrlo dobro. Da li biste pozvali sledećeg svedoka?

TUŽILAC ROMANO: Tužilaštvo poziva Fehima Eljšanija (Fehim Elshani).

SUDIJA MEJ: Molim da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK ELJŠANI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ROMANO

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, recite vaše puno ime i prezime za Veće.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Zovem se Fehim Eljšani.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste rođeni?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rođen sam 26. avgusta 1934. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste oženjeni?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li imate dece?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko dece imate?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Petoro dece, od toga tri sina i dve kćerke.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti, gospodine Eljšani?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja sam Albanac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste po zanimanju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Zemljoradnik u ovom trenutku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kažete u ovom trenutku, šta ste bili ranije po zanimanju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bio sam računovođa u Opštini u Orahovcu (Rahovec).

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto ste prestali da radite kao računovođa?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam mogao da nastavim da radim jer sam podržao štrajk radnika za nezavisnost Kosova.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada se to desilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: 1991. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste zbog toga otpušteni sa posla?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, da li znate šta je OVK?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja lično nisam bio pripadnik OVK, nikad se nisam time bavio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li imate vojnog iskustva ili da li ste prošli vojnu obuku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, služio sam vojni rok od 1954. do 1957. godine u bivšoj Jugoslovenskoj narodnoj armiji.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste živeli 1998. i 1999. godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Živeo sam u svojoj sopstvenoj kući u selu Nogavac (Nagač), u opštini Orahovac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, pokazaću vam kartu. Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 4, karta 1, to je karta opštine Orahovac.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da. Nije mi jasno da li treba da se pomerim odatde?

TUŽILAC ROMANO: Ne, vi samo ostanite tu, a mi ćemo vam pokazati kartu.

SVEDOK ELJŠANI: Mogu li koristiti svoje naočare? Bez njih ne vidim dobro.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da. Gospodine Eljšani, možete li na ovoj karti pokazati vaše selo u kojem ste živeli, ako možete?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mogu, ali ovo su jako mala slova, to je sedam kilometara južno od Orahovca, u blizini Kruše (Krusha). Nažalost, ne mogu to pročitati ovde, slova su jako, jako mala.

SUDIJA MEJ: U redu, mi vidimo kartu, vi ste opisali gde se nalazi, to je sasvim dovoljno. Sada možete ukloniti kartu sa grafoskopa.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Hvala. Možete li Sudu reći koja su susedna sela u okolini vašeg sela Nogavca?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Moje selo je Nogavac, na jugu je Velika Kruša (Krusa e Madhe), na zapadu Celine (Celine), na severu Male Hoče (Hoce e Vogel), na istoku Randubrava (Randobrave).

To znači da je naše selo okruženo sa druga četiri sela: Kruša, Celine, Mala Hoča i Randubrava.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ta su sela u neposrednoj blizini?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Od našeg sela ima najviše tri kilometra do tih sela. Znači, od 600 metara do tri kilometra najviše.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, želim sada da pređemo na period 1998. i do marta 1999. godine. Da li je tada bilo borbi između OVK i srpskih snaga u blizini vašeg sela?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bilo je sukoba u okolini našeg sela između snaga OVK i srpskih snaga i to na nekoliko mesta. Znači, na nekoliko mesta u okolini sela.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kako su te borbe uticale na ljude u Nogavcu i okolini?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa situacija je bila nesigurna. Svakog dana se naš osećaj nesigurnosti povećavao i ti sukobi doveli su do migracije stanovništva iz jednog sela u drugo, u potrazi za sigurnijim mestom. 17. maja ja sam u svoju kuću prihvatio prve izbeglice iz sela Đocaj (Gjocaj), to je bila porodica Džafera Morine (Xhafer Morina). Znači, šest članova njegove uže porodice su kao izbeglice bili u mojoj kući.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: 16. maja koje godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bilo je to 1998. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li proceniti koliko je ljudi došlo u vaše selo bežeći pred borbama u okolnim područjima?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa oko 250, prema beleškama koje sam tada napravio. To su bili ljudi koji su potražili utočište u našem selu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: 24. marta 1999. godine, kada je počela kampanja NATO-pakta, gde ste se vi nalazili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bio sam kod kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Je li se nešto dogodilo toga dana u vašem selu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U našem selu se toga dana ništa nije dogodilo. Međutim, čuli smo iz raznih izvora informisanja da je NATO započeo sa operacijom na Kosovu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste vi smatrali, mislili tada, šta će se dogoditi vama i ljudima oko vas pošto započne kampanja bombardovanja?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa ja sam mislio da će se dogoditi najgore, a to se i dogodilo sledećeg dana, 25. marta.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad kažete najgore, šta tačno mislite?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pod time mislim to da su srpske snage izdale mnogo saopštenja u kojima su rekle da, ukoliko ih napadnu NATO snage, da će se osvetiti na teritoriji Kosova, što znači na albanskom stanovništvu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li se vi bojali srpske odmazde?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislim da nije bilo nijednog razumnog čoveka koji se toga nije bojao.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A sada ću vam postavljati pitanja o onome što se dogodilo sledećeg dana, 25. marta. Gde ste se vi nalazili rano ujutro 25. marta?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rano ujutro 25. marta bio sam u svojoj sobi. Tada sam čuo veoma glasne zvukove mašinerije i vozila. Pretpostavio sam da se radi o srpskoj vojnoj opremi.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto ste mislili da taj zvuk dolazi od srpske vojne opreme?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa shvatili smo da je to sprovođenje srpske pretnje, „ako nas napadne NATO, osvetićemo se“. Znači, imali smo razloga da se bojimo i da smatramo da

su to bile srpske snage, jer oni su nas za to pripremili, oni su nam za to unapred rekli.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li kasnije videli odakle dolazi taj zvuk?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kasnije smo videli odakle dolazi taj zvuk i to svojim očima. Videli smo srpske snage kako dolaze između našeg sela i sela Celine i dovoze teško oružje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Opišite, molim vas, šta ste videli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tada, u tom trenutku sam na horizontu video dva tenka, jednu „pragu“, dva vojna kamiona, dva „pincgauera“ i pešadiju kako hoda iza tenkova.

TUŽILAC ROMANO: Gospodine Eljšani, sada ću vam pokazati dokument K2765.

SUDIJA MEJ: Da li da tome damo dokazni broj? Gospođo Romano, moraćemo u jednom trenutku da znamo kakva su to vozila koja se u ovom trenutku nazivaju raznim imenima sa originala, nisu prevedena na engleski.

TUŽILAC ROMANO: Ono što imam, to su četiri stranice fotografija vojne opreme i naoružanja koje ćemo pokazati.

SUDIJA MEJ: Da, znam da ćete to uraditi. Međutim, kad dobijamo neke neprevedene reči teško nam je da pratimo.

TUŽILAC ROMANO: Ali to jeste prevedeno, ne znam o čemu govorite.

SUDIJA MEJ: Pa zar niste čuli šta je svedok rekao? On je spomenuo „pragu“.

TUŽILAC ROMANO: Tražiću od njega da to pokaže na slici.

SUDIJA MEJ: Pa šta je to „praga“?

TUŽILAC ROMANO: Pitaću ga to kasnije.

SUDIJA MEJ: Zar vi to ne znate?

TUŽILAC ROMANO: To je ono što ćemo mi uvesti u spis putem ovog svedoka.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva 17.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ovde imamo fotografije označene brojevima od 1 do 15. Gospodine Eljšani, molim vas da pogledate fotografije koje se nalaze na grafoskopu. Molim sudskog poslužitelja da uputi svedoka da gleda na grafoskop.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, ovo tu mogu videti i mogu identifikovati „pragu“. „Praga“ je na slici broj 4.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Samo trenutak, samo trenutak. Prvo pokažite, molim vas, fotografije u boji.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, biće mi lakše da to identifikujem ako budem imao fotografije u boji. Broj 4, to je „praga“.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko ste „praga“ videli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Jednu.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najš, možda vi možete biti od pomoći. Izgleda da vaša koleginica ne shvata o čemu se radi. Mi ćemo u jednom trenutku na ovom suđenju morati dobiti engleski opis, odnosno englesko ime ovih vozila. Sada imamo fotografiju, a ništa u našem spisu ne stoji u vezi s tim šta ta fotografija predstavlja.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja mislim da je gospođa Romano u potpunosti u pravu. Ja znam šta ona radi i mislim da to radi ispravno.

SUDIJA MEJ: Budući da je mi ne shvatamo, to nije ispravno. Da je slušala ono što Veće govori, mislim da bi stvari bolje išle.

TUŽILAC NAJS: Izvinjavam se, ali ja ovde moram da branim gospođicu Romano. Mislím da se ona ovde ponaša u potpunosti na prikladan i odgovarajući način. Mi smo ovde jutros vama prikazali fotografije vojnih vozila zajedno sa legendom. Na toj legendi se koristi ime pod brojem 4 „praga“. Možda će u jednom trenutku biti moguće da nam neki vojni stručnjak detaljnije opiše to vozilo, ja nažalost to ovde ne mogu opisati. Ovaj svedok i drugi svedok to vozilo zovu „praga“ i to je onda „praga“. Ono što je gospođica Romano radila i to na sasvim odgovarajući način jeste da svedoka pita da pogleda fotografije i da onda poveže fotografije sa opisima koji su njemu poznati. Ja mislim da je to sasvim odgovarajući način rada u ovom trenutku. Kao što je Veće sasvim ispravno reklo, mi moramo poštovati pravo optuženoga da on ne prihvati ništa ukoliko se za to opredeli, izgleda da je to njegov pristup. Mi ćemo, kada za to dođe vreme, i od odgovarajućeg svedoka u transkript uvrstiti opis toga na koji način se imena u legendi povezuju sa vozilima.

SUDIJA MEJ: U jednom trenutku ćete morati nama na engleskom jeziku dati opis šta su tačno ta vozila.

TUŽILAC NAJS: Svakako.

SUDIJA MEJ: U redu, idemo dalje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Časni Sude, izvinjavam se ukoliko se nisam dovoljno jasno izrazila. Gospodine Eljšani, idemo sada dalje. Molim vas, dakle, da pogledate fotografije i da nam kažete koja ste vozila videli toga dana.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Dva tenka, to je fotografija broj 6. Dakle, ponavljam, dva tenka koji su označeni brojem 6, fotografija broj 6.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li videli još neko vozilo?
SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Dva „pincgauera“, broj 7. Ne vidim ovde fotografije vozila srpske vojske. Inače, bilo je

tu još drugih raznih vozila, to su vozila „dajc“. To su vozila koja se koriste za vojne svrhe. Međutim, nažalost, nema ih u ovoj kolekciji fotografija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, upravo ste spomenuli i da neka vozila nisu u kolekciji fotografija. Recite nam onda samo koja su to vozila, recite njihovo ime ili ih opišite. Da li se sećate nekih drugih vozila ili opreme koju ste videli tada?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Osim vozila koja sam upravo opisao, nisam video nijedno drugo vozilo toga dana.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste čuli zvuk i videli vojna vozila na brdu, šta ste tada učinili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U tom času smo ja i moja porodica, zajedno sa izbeglicama, požurili da sakupimo neke stvari koje ćemo poneti i da uzmemo traktor. Želeli smo što je pre moguće izbeći na neko sigurno mesto izvan sela.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko je bilo sati kada ste vi i vaša porodica otišli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oko 6 sati ujutro.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li opisati vašu porodicu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislite na moju užu porodicu ili na moju širu porodicu?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Mislim na vašu užu porodicu.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislite na one ljude koji su bili sa mnom kad smo pobjegli?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Sa mnom je bio moj sin Musa Eljšani (Musa Elshani), njegova supruga Mirveta Eljšani (Myrveta Elshani), moja supruga Majrema Eljšani (Mereme Elshani), tu je bio i Džafer Eljšani (Xhafer Elshani) sa svojom porodicom, tu su bile izbeglice iz Đocađa koji su boravili kod nas, zatim Hidajeti (Hydajeti) iz Drenovca (Drenoc), takođe izbeglica kod nas.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Znači, gospodine Eljšani, da li je osim vaše porodice bilo i drugih ljudi koji su tada potražili utočište sa vama?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Svi seljani napustili su selo u isto vreme i potražili sigurnije mesto.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I kuda ste otišli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Želeo bih dodati jednu ispravku. Ja sam, naime, ostao u selu, a moja porodica je napustila selo. Ja sam ostao, ali svi drugi iz moje porodice su otišli zajedno sa drugim seljanima. Dakle, moram tu da se ispravim da me ne bi pogrešno shvatili. I svi seljani otišli su u selo Izvor Čili (Izvor Cili).

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Znači, vi ste poslali porodicu da potraži utočište, a vi ste ostali u kući?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja sam zajedno sa svoja dva brata ostao u svojoj kući.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A zašto ste poslali svoju porodicu da ode na drugo mesto?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Poslao sam svoju porodicu da ode zbog njihove sigurnosti u slučaju da dođe do paljevine ili masakra, jer nismo znali od tog trenutka nadalje šta će se tačno dešavati.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, pošto su oni otišli, a vi ste ostali kod kuće, šta ste zatim videli, šta se zatim dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mi smo ostali u kući, a srpske snage su se kretale veoma sporo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li biti jasniji? Kad kažete „srpske snage“, o kome tačno govorite?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa kao što sam već ranije rekao, dva tenka, „praga“, dva „pincgauera“, dva „dajca“, to su bile srpske snage koje su došle do našeg sela. Već sam ranije opisao

da Nogavac i Celina nisu udaljeni više od 600 metara i te su snage znači bile između ta dva sela. Dakle, meni se činilo da su to bile neke vojne snage, ne znam kako drugačije da ih opišem, vojne snage.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jesu li oni išli prema vašem selu? Odakle su dolazili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oni su došli iz pravca Orahovca i to jednim seoskim putem koji je zvan Polje Paskidol. Dakle, došli su tim sporednim putem.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi videli ili čuli šta su oni radili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, budući da se naše selo nalazi u dolini, trupe koje su dolazile prema nama pojavile su se na horizontu. Ja sam sopstvenim očima sa svog prozora njih video, ali nisam bio u mogućnosti da ih identifikujem jer kad ih vidite na horizontu ne možete videti tačno njihove uniforme. Bili su oko 300 do 400 metara od moje kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A kad su se približili vašem selu tenkovi i „prage“ jesu li oni nešto radili, jesu li pucali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U tom trenutku ne. Oni su dosta dugo vremena ostali između Celine i Nogavca. U međuvremenu su krenuli prema Celini i ušli u to selo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta su radili u Celini?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuli smo kako iz Celina dolaze pucnjevi i to iz raznih vrsta oružja. U međuvremenu su Preštov (Prestovc) i Mala Hoča počeli da gore, plamen se mogao videti u tom selu. No, kad je počela operacija u Celinama, dim iz tog sela došao je do našeg sela. Naravno, vatra je dalje gorela, pucnjava nije prestajala i došlo je do panike. Ja vam to ne mogu opisati.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Upravo sada govorili ste o vašem selu. Dobro, znači sada smo u Nogavcu. Oni su, znači, došli u Nogavac i počeli i tamo da pucaju i pale?

SUDIJA MEJ: Pustite svedoka da kaže šta se dogodilo. Neka on ispriča svoju priču. Znači, počeli su u Celinama. Da li je to tačno?

SVEDOK ELJŠANI: Da, tako je.

SUDIJA MEJ: A kuda su posle toga išle srpske snage?

SVEDOK ELJŠANI: Otprilike oko 2 sata posle podne te iste trupe su iz Celine prešle u Nogavac. Znači, deli nas samo jedno brdo, Nogavac i Celine i ja sam iz svoje kuće, budući da imam dvospratnu kuću, mogao sa drugog sprata videti „pragu” i tenkove. To je bilo, dakle, negde oko 2 sata posle podne. A sve do 2 sata popodne, oni su palili Celine i videli smo dim, čuli pucnjavu, ali nemamo svedoka koji bi nam mogao reći šta se to dogodilo u Celinama.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Vi ste u tom trenutku bili u kući?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je s vama bio još neko u tom trenutku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bio sam sa svojom dvojicom braće Ismailom (Ismail) i Ćerimom (Qerim), kao što sam ranije rekao, to su braća koja su starija od mene. Kada sam video vojsku kako ide prema Nogavcu, oni su počeli da pucaju iz „prage”, video sam kako su pogodili sa dva pogotka krov mog komšije, to su bili prvi pucnji ispaljeni u Nogavcu. Druga granata je pogodila kuću moga brata, a treća kuću komšije i onda su počeli neprekidno da pucaju, više se nije moglo slediti kuda pucaju i onda sam se zajedno sa svojom braćom sklonio, sa dvojicom braće sklonio sam se u podrum.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se onda desilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Počela je pucnjava i nismo mogli ništa da vidimo iz podruma. Samo smo čuli vatru, ali posle otprilike jednog sata prestala je pucnjava. I ja sam braći predložio da odemo iz podruma jer inače mogu da nas spale unutra jer smo videli da okolne seljane pale i nismo očekivali ništa bolje za sebe.

Dakle, izašli smo iz podruma i pokušao sam da se sklonim u svom dvorištu, a moja braća su otišla svojim kućama.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta vam se desilo pošto ste se sklonili u svom dvorištu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam da je sve oko mene u plamenu. Mislio sam da je i moja kuća u plamenu, čuo sam glasove vojnika ili policajaca, nisam mogao da ih identifikujem jer ih nisam mogao videti, ali sam čuo njihove glasove jasno. Pošto govorim i srpski čuo sam kako međusobno govore i čuo sam jednog oficira kako naređuje: „Vratite se ponovo, zapalite tu kuću“. Ne znam na koju kuću je mislio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste uradili posle toga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ostao sam na istom mestu na kom sam se nalazio, nisam ništa drugo mogao da uradim.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste videli ostale seljane, gde su se oni nalazili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ostali seljani, zajedno sa mojom porodicom, su svi otišli na mesto koje se zove Potok Čilave ili Izvor Čilave i tamo su se sklonili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se desilo sa vašom braćom?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ništa se nije desilo ni meni ni mojoj braći tog dana. Ali pod okolnostima koje ne mogu da objasnim, oni nisu zapalili moju kuću, spalili su ostale kuće, ali moja je slučajno ostala nezapaljena.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste vi i vaša braća ostali napulju ili ste se vratili u vašu kuću?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da bih opisao taj događaj moram reći da, pored vatre i pucnjave, mi se nismo usuđivali kretati i kasnije kada su počele da se dime kuće mojih komšija i kada je vatra počela da jenjava, mi smo se svi udružili i pokušali da ugasimo vatru na komšijskim kućama. U međuvremenu su došla dvojica ljudi, jedan je bio Musa Eljšani (Musa Elshani), i oni su nam

pomogli da ugasimo vatru koju su zapalile srpske snage na komšijskim kućama, a pucnjava se udaljila iz našeg sela.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste se vi posle toga vratili svojoj kući?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Posle toga, to je bilo negde oko 4.30 h posle podne kad su nam ta dvojica ljudi rekli da su srpske snage napustile selo i otišle prema Randobravi u tom pravcu, onda smo se vratili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, šta se desilo sledećeg dana, 26. marta?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Te noći moja braća i ja smo odlučili da ostanemo kod kuće, a sledećeg dana smo se pridružili ostalima, svima koji su se okupili i u 3 sata ujutro smo krenuli od kuće da se priključimo svojim porodicama na Izvoru Čilave.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko je bilo ljudi u toj grupi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rekao bih da nas je bilo više od 20.000, jer svi seljani iz Velike Kruše, Nogavca, Male Hoče, Celine, Zočišta (Zocishte), Retija (Retia), Opteruša (Opterushe), Randubrave, iz svih tih sela svi su se okupili na tom jednom mestu kao najbezbednijem u tom trenutku. I tu su bili ljudi iz Retija koji su takođe bili izbeglice.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste tu zatekli svoju porodicu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, našao sam ih.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko dugo ste tu ostali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Na tom mestu na kom smo se sklonili, tako da to nazovemo, tamo smo ostali do 9 sati.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste sa tog mesta nešto čuli ili videli šta se dešavalo napolju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Posle 9 sati čuli smo pucnjavu iz lakog naoružanja koja je dolazila iz svih pravaca. Bili smo opkoljeni. Mi to nismo znali i ljudi su se uspaničili, pitali se šta da rade.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada kažete „iz lakog naoružanja“, možete li nam reći malo konkretnije na šta mislite?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja sam služio vojni rok i na osnovu tog iskustva bih rekao iz pištolja, pušaka, automatskih pušaka, „kalašnjikova“, pod tim sam mislio na lako naoružanje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste videli odakle dolazi pucnjava?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pucnjava je dolazila iz svih pravaca, ali smo kasnije, kada smo mogli da pogledamo, videli da srpski vojnici pucaju u vazduh iz automatskih pušaka kojima su mahali i na osnovu toga smo shvatili da smo opkoljeni.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste videli ljude koji su pucali u vas?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oni nisu pucali u nas u tom trenutku, pucali su u vazduh.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste videli te ljude koji su pucali, koji su to radili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kako su bili odeveni?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kako to opisati? Ja bih to opisao kao uobičajenu uniformu koju je nosila srpska vojska, dakle vojne uniforme i to maskirne, zeleno-braon, maskirne uniforme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, ponovo ću vam pokazati dokument koji je za identifikaciju obeležen kao K2766, to je jedna stranica na kojoj je prikazan jedan niz vojnih i policijskih uniformi. Gospodine Eljšani, ovde vidite nekoliko fotografija. Da li možete reći Veću da li na bilo kojoj od ovih fotografija prepoznajete uniforme koje bi bile slične onima koje ste nam opisali?

sekretar: Izvinjavam se, ovo je dokazni predmet Tužilaštva 18.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Uniforma broj 9, to je uniforma srpske vojske, a u isto vreme policijske snage koje sam u međuvremenu viđao u istoj vrsti uniforme, ali je pisalo milicija ili policija na ruci. Takođe broj 6.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li možete da vidite?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Uniforma broj 9 je vojna uniforma, a uniforma broj 6 je policijska uniforma.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste mogli da vidite obe vrste uniformi u to vreme?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam samo vojne uniforme u tom trenutku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste Veću rekli za uniforme ljudi koje ste videli kako pucaju u vazduh, koje od uniformi koje vidite ovde na ovim slikama, odgovaraju tim uniformama, tim koje ste videli u to vreme?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Fotografija broj 9.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Hvala. Šta se desilo posle toga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pošto se narod uspaničio, nisu više znali šta da rade, čuli smo od Halita Gašija (Halit Gashi), seljanina iz mog sela, da je Zulfi Gaši (Zylfi Gashi) uspostavio kontakt sa jednim srpskim oficijom i on mu je rekao da treba da krenemo za Prizren (Prizren) i dalje u Albaniju. I onda su se ljudi pokrenuli.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada kažete srpski oficir, možete li opisati šta je on nosio, kako je on odeven?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam video tog srpskog oficira. Meni je to rečeno. To su mi rekli ljudi koji su ga videli, a to je Halit Gaši. On mi je rekao da je Zulfi Gaši uspostavio kontakt sa srpskim oficijom, pošto nas je bilo mnogo, bilo nas je 20.000, a vojska nas je opkolila, oni nisu bili izmešani sa tim ljudima, oni su bili s druge strane. Prema tome, ja nisam video tog oficira.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda ste otišli posle toga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Taj zbeg ljudi je krenuo iz Proni Čilave (Proni i Čilave), krenuo putem prema Orahovcu, Prizrenu i na čelu tog zbega, kada smo izašli na put, videli smo da tu ima drugih vojnika, da su oni zauzeli položaje, da imaju minobacače u stanju pripravnosti. To je bilo na kraju jednog malog puta prema Nogavcu koji dalje onda vodi prema Kruši i Prizrenu, i kada je taj zbeg stigao do puta, srpske snage su ih preusmerile, nisu im dozvolile da idu prema Prizrenu već su ih preusmerili prema Nogavcu. Dakle, nisu im dozvolili da idu ni prema Celinji, ni prema Maloj Hoči, ni prema njihovim selima, već su ih sve usmerili da ostanu u selu Nogavac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Samo da pojasnimo. Kada kažete da su vas oni usmerili, da su vas vodili, da vam nisu dozvolili da idete bilo gde drugo, već da se vratite u vaše selo, da li je to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da bude jasno. Oni su mogli da nam dozvole da idemo u naša sopstvena sela u Malu Krušu i slično, ali ljudi su morali da idu u suprotnom pravcu, mogli su da idu u svoja sopstvena sela, Velika Kruša je bila samo nekoliko kilometara udaljena. Međutim, umesto toga, svi smo morali da idemo u Nogavac i sve su nas smestili u Nogavac. Nisu dozvolili da idemo u bilo koje drugo selo. Tako da je svo to stanovništvo, svi ti ljudi koji su bili iz drugih sela njima nije bilo dozvoljeno da se vrate u svoja sela, već su morali da ostanu u Nogavcu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ko vam nije dozvolio da idete bilo gde drugde već samo natrag u vaše selo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Naravno, srpske snage, srpska vojska koja nas je sprovodila s tog mesta koje se zvalo Proni Čilave.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste se vratili u vaše selo Nogavac, šta se onda desilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pošto smo stigli u Nogavac svi ti ljudi koji su se bili sklonili tu, videli smo mnogo dima jer područje gde mi živimo nije ravno, tu ima mnogo brda tako da smo

videli da se diže dim sa mesta gde su ti ljudi živeli jer su spaljeni svi traktori, sva oprema, sva njihova imovina, vojska je to spalila.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u Nogavcu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tog dana kad su nas poslali u Nogavac, to je bio petak 27. mart, ostali smo u Nogavcu do petka 2. aprila, dakle nedelju dana.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: 28. marta, gospodine Eljšani, bio je muslimanski verski praznik. Da li ste išta videli ili čuli tog dana?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Samo da bi bilo jasno. Moja braća i ja smo sklonili 600 ljudi iz drugih sela, bio je Bajram, bio je praznik, i jeli smo ono što smo imali. Čuli smo nešto pucnjave iz lakog naoružanja i ljudi su se uspaničili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste videli odakle je dolazila pucnjava?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nismo videli odakle je dolazila pucnjava, ali smo čuli da dolazi s juga sela, s južne strane sela. Pošto je stanovništvo bilo uplašeno odabrali su četvoricu ljudi, kao neku vrstu delegacije, da ide da vidi šta se dešava, jer ljudi su zaista bili jako uplašeni i pitali su se šta da rade.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta su uradili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Moj brat i ja i još dvojica smo otišli na most u selu i onda mi je rečeno da je došlo do masakra u kući Ganija Gašija (Gani Gashi). Ljudi su se uspaničili, moj brat i ja smo otišli do kuća drugih komšija i kada smo došli do kuće Ismaila Gašija (Ismail Gashi), njegov sin mi je rekao da su neki pripadnici srpske vojske dezertirali i da ta pucnjava nije bila masakr i mi smo se vratili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ono što ste vi tamo videli nije bio masakr. Dakle, šta je to bilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kada smo se vratili sa položaja na kome smo bili ponovo smo čuli pucnjavu i ta pucnjava je bila u

dvorištu Ganija Gašija. Moj brat i ja smo odlučili da je najbolje da okupimo sve ljude u školi jer nismo znali šta se desilo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I da li ste to uradili, da li ste okupili sve ljude u školi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam čuo pitanje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste okupili sve ljude u školi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pojavila su se samo dvojica policajaca iz potoka i oni su rekli: „Nemojte pucati na nas i mi nećemo pucati na vas.“

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste se vi nalazili kada su se policajci pojavili? Odakle su se oni pojavili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Policajce sam prvi put video kod kuće Ćerkima Gašija (Qerkim Gashi) blizu potoka, to su bili policajci u vojnim uniformama na kojima je pisalo milicija. Imali su trake crveno-bele boje na rukavu i oni su nam rekli: „Nemojte pucati na nas i mi nećemo pucati na vas.“ Ja sam pitao policajce: „Ko je vaš vođa?“ Blizu dvorišta je bilo 600 ili 700 ljudi koji su izvedeni iz kuća i počela je pucnjava.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, oni su rekli: „Nemojte pucati na nas, nećemo ni mi pucati na vas.“ Da li ste vi bili naoružani? Da li je bilo ko u vašoj grupi imao oružje?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Niko od nas nije bio naoružan. Mi smo držali ruke u džepovima.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li nam opisati šta se desilo posle toga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ta osoba mi je rekla, kada sam ga pitao ko je tu glavni, on je rukom pokazao na glavnog, na šefa u dvorištu i otišao je tamo. Ja sam čuo da su se u Maloj Kruši, u Celini, ljudi okupili da sakupe novac da bi dali taj novac vojnicima da im pomognu da se prebace na bezbednije mesto, i te izbeglice koje su bile iz Male Hoče, iz Celine, u Nogavcu oni su preuzeli inicijativu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, da li vi onda kažete da ste vi i ostali seljani prikupljali novac? Šta ste namerali da uradite sa tim novcem?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oni su hteli da daju taj novac srpskim vojnicima da bi bilo lakše da pobegnu, da se sklone od najgoreg zla.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto ste mislili da ako date novac srpskim vojnicima oni će vas pustiti da idete?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Zato što smo čuli da su to uradili seljani u selu Celine i Mala Kruša. Od nekih ljudi smo čuli da su oni to uradili, ja ne znam da li je to istina, nisam siguran ali to je glasina koja je došla do nas. Neko iz Kruše i neko iz sela Celine je u stvari pokrenuo tu inicijativu da prikupimo novac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste onda dali taj novac policajcima?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, policajci su dobili novac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta su uradili pošto su dobili novac?

SUDIJA MEJ: Pre nego što pređemo na to, recite nam ko je dao policajcima novac?

SVEDOK ELJŠANI: Ako dozvoljavate da objasnim do kraja i ako me ne budete prekidalili...

SUDIJA MEJ: Ne, mi moramo da shvatimo ono što vi govorite, a ne možemo da shvatimo ako vi nastavite da pričate. Dakle, da li nam možete reći ko je dao novac, ko j bio taj koji je dao novac?

SVEDOK ELJŠANI: Novac su dali svi ljudi, novac je dat preko jednog starog čoveka Gaši iz Celina, 24.000 nemačkih maraka i taj novac je onda jedan drugi čovek po imenu Milazim Krasnići (Milazim Krasniqi), iz Male Hoče 12.000 nemačkih maraka je dao

policajcima, ali to nije bilo u mom prisustvu, molim da vam to bude jasno. Ja nisam to mogao videti, ja sam bio u kući, dva sata sam bio u kući, ne samo ja već i drugi ljudi jer su nam srpske snage rekle da ostanemo tamo. Rekli su: „Ostanite tamo, ako napustite kuću u naredna dva sata mi ćemo vas ubiti.“ Dakle, mi smo bili u kućama. Kada sam se vratio svojoj kući rekli su mi da su ta dva čoveka dala novac policajcima. Ja sam poznavao ta dva čoveka.

SUDIJA MEJ: U redu, onda ćemo napraviti sada pauzu na pola sata pa ćemo nastaviti posle toga.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Da, gospođo Romano.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, rekli ste Sudu...

SUDIJA KVON: Mikrofon.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, rekli ste da ste ostali u Nogavcu od petka 27. marta do 2. aprila. Želela bih sada skrenuti vašu pažnju na noć između 1. i 2. aprila.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li bili kod kuće u to vreme?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste spavali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li vas je nešto probudilo iz sna?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Probudile su me dve glasne detonacije u noći između četvrtka i petka negde oko otprilike 1 sat i 20 minuta ujutro, a onda sam čuo i pucnjavu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koje ste to onda tačno zvukove čuli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuli smo glasnu pucnjavu pa smo moja žena i ja ostali u krevetu tokom pola sata, nismo se uopšte usudili da izađemo iz sobe.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste onda učinili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuo sam pucnjavu sa svih strana po celom selu, ali najviše iz blizine, iz mog dvorišta i tamo sam video pokojnog Husnija Eljšanija (Hysni Elshani) i njegovu porodicu. Jedan od njih bio je ranjen u glavu. Onda sam otišao do svog drugog brata Ćerima, tamo sam video Selimija Gašija (Selime Gashi) iz Male Kruše i Valentinu (Valentine) kojoj je bilo devet godina, takođe je bila ranjena, njoj je bila odsečena noga. Neko je rekao: „Čika Fehime, ne mogu nositi ovo dete“, tako da sam je ja uzeo i odveo doktoru da se zaustavi krvarenje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, kad se dogodio taj incident koji sad opisujete?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U petak, 2. aprila 1999. godine u jedan sat i 20 minuta ujutro.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Znači, vi ste tada bili kod kuće?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I spavali ste?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta se onda dogodilo? Rekli ste da vas je probudio neki zvuk?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Probudile su me dve detonacije jedna za drugom, veoma snažne. To me je probudilo iz sna.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Prvo ste rekli da ste čuli pucnjavu, sada kažete da ste čuli detonacije. Šta ste čuli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je bila detonacija neke eksplozivne naprave, nekog eksplozivnog materijala, to je bila veoma

snažna eksplozija kao da je došla od nekog aviona.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta ste učinili pošto ste čuli tu eksploziju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam mogao izaći iz sobe jer se sve treslo u mojoj sobi. Prozori, sve staklo, sve što je bilo u kući treslo se.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste onda učinili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Napustio sam kuću i čuo sam glasne zvukove koji su dolazili sa svih strana. Rekao sam vam maločas da sam video majku, sestru, snahu i one su došle do Fusnija (Fushne) i videle su da je on jako teško ranjen i one su plakale nad njime.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je neko tamo poginuo ili je bio ranjen?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam sedam mrtvih tela, a mnogo je bilo povređenih. To sam video sopstvenim očima, ali i u kući moga brata bile su još dve mrtve osobe, a šestoro iz porodice mog brata su ranjeni.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li znate šta ih je ranilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ranila ih je ta snažna eksplozija koju sam maločas spomenuo. Ona je uzrokovala mnogo ranjenih i mrtvih.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se dogodilo sa ranjenima?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Iako je bilo mnogo ranjenih, ja sam uz velike poteškoće uspeo pronaći jedno vozilo i u njega sam ukrcao sedam ranjenih negde oko tri sata ujutro i odvezao sam ih u prizrensku bolnicu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li znate šta je prouzrokovalo tu eksploziju? Jeste li videli odakle je došla ta detonacija?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Po mom mišljenju uzrok eksplozije, i mislim da tu ne treba ništa dodati, jeste to, kao što sam rekao, oni su u malo selo saterali jako mnogo ljudi, 20.000 ljudi i namera Srba bila je od samog početka jasna. Oni su želeli počiniti genocid, oni su želeli istrebiti stanovništvo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ja znam da vi mislite da je to tako bilo. Međutim, mene u ovom času zanima šta ste vi tada čuli ili videli. Jeste li videli šta je prouzrokovalo tu eksploziju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Eksplozija je došla od srpskih snaga.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi to videli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja to nisam mogao videti jer sam spavao, ali dobro je poznato da je tamo bilo 20.000 ljudi koji su potražili utočište u selu.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Molim vas da nam kažete samo ono što ste sami čuli, odnosno videli.

SVEDOK ELJŠANI: Ja se izvinjavam.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, vi ste tada bili u svojoj kući. Da li je to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja sam se zakleo da ću reći samo ono što sam video i doživio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da, to je u redu. Znači, čuli ste eksploziju. To ste rekli, zar ne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da. Ne jednu, dve eksplozije.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li videli šta je uzrokovalo eksplozije? Jeste li videli gde se dogodila ta eksplozija?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Časni Sude, ja mislim da je svedok već o tome dovoljno rekao. On je do sada dao razne opise i mislim da nema potrebe više na tome se zadržavati.

SUDIJA MEJ: Ja mislim da je to tačno, svedok je odgovorio najbolje što je mogao.

TUŽILAC ROMANO: Časni Sude, ukoliko mi dozvolite želela bih predložiti da postavim samo jedno pitanje koje bi to moglo u potpunosti razjasniti, dakle, govorim o onome što je video i čuo. Želela bih pitati svedoka da li je nešto video ili nije.

SUDIJA MEJ: U redu, jedno pitanje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, kad ste bili u kući, pošto ste čuli tu eksploziju jeste li videli bilo šta, jeste li videli odakle je došla ta eksplozija?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam tragove koji su ostali posle eksplozije, ali nisam video samu eksploziju jer sam spavao. Međutim, video sam učinak eksplozije.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakve ste to tragove videli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa ne znam kako bih to opisao. U mom dvorištu nalazile su se jame, rupe od 30 centimetara do jednog metra dubine i to ne samo na jednom mestu nego po celom dvorištu, takođe i u dvorištu mog brata. Znači, bilo je to kao da je neko preorao moje dvorište, kao da su granate preorale moje dvorište i te granate su takođe ubile i ranile ljude. To je to, te su granate ubile ljude, ja sam tome sam svedočio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li videli još nešto ili samo te rupe, te kraterne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Osim kratera tamo je bilo sedam mrtvih ljudi u mom dvorištu, dva u dvorištu mog brata, znači devetoro mrtvih ljudi u te dve kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Hvala. Pošto ste odvezli te ljude u bolnicu, jeste li se vratili natrag u Nogavac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pošto sam ranjene odvezao u bolnicu gde je, nažalost, nećak mog brata preminuo i odneli su ga u mrtvačnicu, vratio sam se natrag u Nogavac.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta se dogodilo po vašem povratku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nedugo pošto sam se vratio u Nogavac, kad smo se približili selu Mala Kruša naišao sam na gomilu ljudi koji su počeli bežati iz sela prema Albaniji.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda ste vi otišli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ostao sam u Velikoj Kruši i pokušao sam organizovati da se ranjeni prevezu u Prizren. Međutim, tada mi je oduzeto to vozilo koje sam ranije imao i tako samo tamo ostao u Maloj Kruši bez tog vozila.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ko vam je uzeo to vozilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa, to nije bilo moje vozilo. Ja sam to vozilo uzeo od nekoga iz Velike Kruše kako bih mogao odvesti te ljude u bolnicu, jer kad sam se vratio, on je natrag uzeo to svoje vozilo i tako sam ja ostao bez vozila.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste se vratili u Nogavac, šta vam se dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Uzeo sam svoju ženu, vratio se u Nogavac i tamo sam video sedmoro mrtvih ljudi u mom dvorištu i još dvoje u dvorištu mog brata. Ta su tela ostala nepokopana.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li se vratili u svoju kuću?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakva je situacija bila u Nogavcu? Da li je tamo bilo mirno ili sigurno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, nije bilo nikakve sigurnosti. Kad sam se vratio svojoj kući tamo se nalazila porodica Ukšina Hotija (Ukshin Hoti), otac, majka, oni su bili u mom podrumu i ja sam ih tamo zatekao. Ostali su tamo zato jer su bili bolesni i nisu mogli pobeći. Takođe sam zatekao jednu ženu u kući mog brata. I ona je bila bolesna.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, jeste li tokom tog vremena videli ponovo policiju ili vojnike?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa oko 10 sati ujutru, negde između 9 i 10 sati ujutru čuo sam neku buku, pošao sam uz stepenice kući mog brata i video sam dva tenka kako dolaze iz smera Orahovca. Tenkovi su ušli u selo. Zatim se taj zvuk približio mojoj kući i moja žena i ja smo se sklonili u podrum zbog naše sigurnosti.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta se dogodilo pošto ste se sklonili u podrum?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ništa nismo mogli videti pošto smo otišli u podrum, ali čuli smo pucnjavu tokom nekih pola sata. Posle pola sata smo čuli buku iznad naših glava, iznad podruma. I u podrum su ušli neki ljudi. U tom podrumu su bili roditelji Ukšina Hotija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakvi su to bili ljudi? Možete li opisati ko je to došao?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U tom trenutku kad su oni ušli u podrum, ja ih nisam mogao videti jer sam ja bio u drugom delu podruma, ali čuo sam kako oni razgovaraju sa ocem Ukšina Hotija i kako pitaju kome pripada ta kuća, gde je glava porodice. Oni su odgovorili da je to kuća Fehima Eljšanija i da je on otišao napolje da se pobrine za stoku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koji jezik su oni govorili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Srpski.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li vi razumete srpski?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, razumem srpski.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste čuli šta su govorili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa nisam mogao da razaznam razgovor. Oni su napustili onaj deo podruma gde se nalazilo ovo dvoje ljudi, a u međuvremenu je i još jedan čovek koji je bio u

podrumu takođe izašao i kada je on izašao i ja sam takođe izašao napolje sa mojom ženom.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li ih u tom trenutku mogli videti?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislite na te ljude koji su ušli u podrum?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da. Mislim na ljude koji su ušli u podrum.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U okviru druge grupe koja je ušla u podrum, prvo je ušao jedan visok mršav čovek sa povezom oko glave i on je ušao u podrum gde je sve bilo uništeno. Kad je video nas petoro, počeo je da nas vređa na srpskom. Govorio je: „Jebem vam albansku majku, poklaću vas ko ovce.“

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, da li se sećate u kakvoj je odeći bila odevena ta osoba?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ta je osoba nosila policijsku uniformu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koje boje?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Bila je to maskirna zeleno-smeđa uniforma kao što je nosi srpska policija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta je on posle toga učinio?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Posle svih tih uvreda i psovki uzeo je nož, izvadio ga iz pojasa i prišao prema meni da me masakrira. Hteo je započeti sa mnom i preći na sve druge koji su tamo bili, na moju ženu, na Mehremiju, na Ukšinovog oca, majku i sestru.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta se onda dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa verovatno u svakoj katastrofi postoje izuzeci jer nama se u tom trenutku ništa nije dogodilo. Na vratima se pojavila grupa policajaca.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto vam se ništa nije dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pa u tom trenutku kad se on nalazio u mojoj blizini sa nožem, drugi policajac je došao do vrata i pozvao je njega imenom i pozvao je i mene, govoreći: „Čika Fehmi, da li me poznajete?“

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi poznavali tu osobu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja ga u tom trenutku nisam prepoznao. No, on me je pitao: „Da li si radio sa Gordanom i Tikom?“ i ja sam rekao „da“. On je zatim rekao, „pa ja sam jedan od njih“. Rekao mi je: „Pa ja vas prepoznajem.“

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Na kojem jeziku je govorio?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Govorio je na srpskom.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se zatim dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Zatim je došao još jedan policajac i on mi je takođe rekao „Čika Fehime, da li me poznajete?“. Ja sam odgovorio: „Da, poznajem vas“.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta vam se dogodilo posle toga? Jesu li vam oni išta učinili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pošto je video ovog policajca koji je meni prišao sa nožem taj se policajac povukao, stavio nož natrag za pojas i ta trojica policajaca zajedno su napustili podrum.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li i vi izašli iz podruma?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ostao sam u podrumu i posle toga je došao još jedan policajac, izveo me iz podruma kako bi identifikovao žrtve u mom dvorištu i u dvorištu mog brata.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta se zatim dogodilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: On je rekao, u vezi tih žrtava: „Tražili ste NATO, a vidite šta je sad NATO uradio.“ Ja sam mogao identifikovati samo dve žrtve, ne i ostale.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je policija posle toga vama još nešto rekla?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja sam tada postao njihov prevodilac. Oni su se raspitivali o detaljima, o ljudima koji su ostali u selu. Raspitivali su se o bolesnoj ženi u kući mog brata i o bolesnom čoveku u jednoj susednoj kući i oni su želeli da ja od tih ljudi dobijem lične podatke. Dakle, oni su me upotrebili kao prevodioca.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, jeste li u jednom trenutku napustili Nogavac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tog kritičnog dana, to je bio petak, 2. april, srpska vojska je bila, srpske snage su bile u mom dvorištu u uniformama i oni su snimali leševe i nanesenu štetu i među njima je bio neko iz Državne bezbednosti po imenu Agim Isaku (Agim Isacu). On mi je kasnije rekao: „Bolje ti je da ideš odavde, jer u suprotnom, ako te sutra ovde nađu, desiće ti se nešto loše.”

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, kako ste znali tu osobu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Poznao sam ga odranije jer je on bio iz te opštine, i radio je u Državnoj bezbednosti u Orhovcu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je on nosio...

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: On je Rom. Ciganin.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je on bio u uniformi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne. Bio je u civilu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I on vam je rekao da napustite to mesto? Zašto vam je to rekao?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nema sumnje, on je znao da će sledeći dan biti gori od tog i zato mi je rekao da napustim svoje selo zbog sopstvene bezbednosti i bezbednosti drugih ljudi koji su bili tu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste onda otišli iz sela?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Narednog dana sam uzeo traktor, utovario nešto odeće. Moja žena i ja smo krenuli za Veliku Krušu. Kod kuće su ostali otac, sestra i majka Ukšina Hotija, a mi smo otišli za Prizren. To je bilo 3. aprila i to je bila subota.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda ste otišli iz Prizrena?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U Prizrenu sam ostao kod zeta dve nedelje jer sam morao da se pobrinem za ranjene i takođe da sahranim pokojnog Hisnija kojeg sam ostavio u bolnici u mrtvačnici.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kako ste otišli do Prizrena? Jeste li išli peške? Kako ste posle išli od Prizrena?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, rekao sam da sam uzeo traktor. Ja sam posudio traktor i utovario sam nešto odeće, pokrivača, jer nismo znali kuda idemo. Dakle, osnovne stvari i onda smo traktorom otišli do Prizrena.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste usput videli još ljudi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam nikoga video na putu osim nešto policajaca. Policijske snage su se kretale, nikoga drugog nisam video. Nikoga, nisam video nikoga.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda ste otišli posle Prizrena?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Iz Prizrena, pošto su povređeni pušteni iz bolnice sve sam ih utovario u svoj traktor i onda smo se odvezli za Albaniju.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, pre nego što ste prešli granicu prema Albaniji, šta se desilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pre nego što smo prešli granicu prema Albaniji na nekoj udaljenosti od Prizrena, to je udaljenost otprilike 15 kilometara od Prizrena do albanske granice, negde na sedmom ili osmom kilometru od Prizrena, u blizini sela Žur (Zhur), prišla su nam dva vojnika, zaustavili su me, vozio sam traktor sa ranjenicima i ti ljudi su me zaustavili i rekli su mi: „Dajte nam sav novac koji imate kod sebe.“

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su oni bili u uniformama?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oni su nosili vojne uniforme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se onda desilo? Da li ste nastavili put?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rekao sam im da nemam novaca jer dolazimo iz bolnice i ja vozim ranjenike, da idemo za Albaniju. Pustili su me da produžim.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda ste otišli posle toga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kada smo stigli u selo Žur videli smo tamo policajca i vojnika, oni su me zaustavili, tražili su da pokažem pasoš. Pokazao sam im pasoš. Onda mi je policajac rekao „nastavi svoje putovanje u Albaniju“, ali me je upozorio da ne skrećem sa glavnog asfaltnog puta jer je sav teren bio miniran.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: On je tražio da mu pokažete svoja dokumenta. Da li ste morali i da mu date taj dokument, pasoš?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: U tom trenutku ih nisu uzeli, dakle nisu uzeli moju ličnu kartu, moj dokument, vratili su mi je i onda sam nastavio putovanje do Vrbnice (Vernice), do granice.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste i u jednom trenutku morali da date pasoš ili bilo koji drugi dokument?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kada smo stigli na granični prelaz pokušali smo da pređemo traktorom granicu, da pređemo u Albaniju, ali šef policije i carine tamo rekao je da ima naređenja policije da ne dozvoli nikome više da pređe granicu ka Albaniji.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, ja sam vas pitala da li ste i u jednom trenutku morali da date neki od svojih dokumenata?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kasnije, uzeta mi je lična karta i lična karta moje supruge. Policija nam je to uzela na granici pošto su nam dozvolili da napustimo Kosovo i uđemo u Albaniju. Dakle, pre nego što smo napustili teritoriju Kosova, tražili su da im pokažem svoju ličnu kartu i ličnu kartu svoje supruge i sopstvenim

očima sam video kako su ih bacili na mesto gde su skupljali lične karte svih ljudi koji su napustili Kosovo i otišli u Albaniju.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I posle toga ste otišli u Albaniju?
SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Eljšani, pored vas, da li ste videli da je još neko morao da dâ ličnu kartu ili neki drugi dokument?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam ljude koji su bili ispred mene koji su čekali u redu na graničnom prelazu. Oni su, dakle, prelazili granicu ispred mene i video sam kako je svaki od njih predavao ličnu kartu policajcu, inače im policija ne bi dozvolila da pređu granicu ako ne daju neki dokument, ličnu kartu ili pasoš, zavisi šta su imali.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Oni su tražili ličnu kartu. Šta su još tražili, da li su tražili još neki dokument od vas?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tražili su da im pokažemo bilo koji lični dokument koji smo imali, ličnu kartu, vozačku dozvolu, pasoš, registracijsku karticu, bilo šta što smo imali. Hteli su da nam uzmu sva dokumenta, sva identifikaciona dokumenta i da onda možemo da idemo u Albaniju.

TUŽILAC ROMANO: Hvala lepo. Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Hvala. Gospodine Miloševiću, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste radili u Orahovcu do 1991. godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste štrajkovali iz političkih razloga zbog toga što ste se zalagali za Kosovo republiku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste dugo štrajkovali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Vi znate bolje nego iko od nas kakva je situacija bila tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da mi odgovorite na pitanje koliko ste dugo štrajkovali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Moj odgovor je da vi najbolje znate koliko dugo je to trajalo i ne želim ništa više tome dodati.

SUDIJA MEJ: Gospodine Eljšani, bolje ćemo napredovati ako budete davali odgovore na pitanja pošto znate odgovor na ovo pitanje. Možete li nam reći koliko dugo je trajao štrajk? Koliko dugo ste štrajkovali?

SVEDOK ELJŠANI: 1991. godine u junu štrajk je okončan i ja sam otpušten s posla.

SUDIJA MEJ: Hvala. Ali pre toga, pre nego što ste otpušteni s posla, koliko dugo je trajao štrajk?

SVEDOK ELJŠANI: Ja nisam učestvovao u štrajku, ja sam podržavao one koji su učestvovali u štrajku i od nas su tražili da potpišemo izjavu da li smo podržavali štrajk ili nismo, da li smo za nezavisnost Kosova ili priznajemo srpsku vlast. Mi smo odbili da potpišemo tu izjavu i zato su nas otpustili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko dugo niste išli na posao kad ste počeli štrajk?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pet dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle pet dana kako niste radili, došli ste na posao, počeli ste da radite?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nego?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, ne želim da se bavim detaljima, ja sam to objasnio u svojoj izjavi i zakleo sam se da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Ne želim da se udaljavamo od glavne teme. Želim da se Veće pobrine da se optuženi pridržava samo onoga što sam ja rekao u svojoj izjavi, a da se ne bavim stvarima koje se na to ne odnose jer ja ne znam šta da kažem na to. Ja sam se već zakleo da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Gospodine Eljšani, ja znam da je teško svedočiti, posebno je to teško i stresno u sadašnjim okolnostima, ali optuženi ima pravo da vam postavlja pitanja. Ako vam on postavlja pitanja koja se ne odnose na vaše svedočenje, onda, naravno, mi ćemo ga zaustaviti. Ali vi ste svedočili o okolnostima pod kojima ste otpušteni s posla i zbog toga on ima pravo da vam postavlja pitanja o tome. Ako ne znate odgovor na neko pitanje samo recite tako, ali ako možete da odgovorite, onda treba da odgovorite i ako vaši odgovori budu relativno kratki, brže ćemo napredovati. Da bismo mogli da završimo sa ovom temom, recite nam da li je sledeće tačno. Vi niste išli na posao. Kada ste se vratili, od vas je traženo da potpišete neku vrstu izjave. Vi to niste uradili i onda su vas otpustili s posla. Da li bi to bilo ukratko ono što se desilo?

SVEDOK ELJŠANI: Da. Tako se to desilo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, sada smo se time pozabavili, molim vas pređite na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Interesuje me koliko dugo nije išao na posao.

SUDIJA MEJ: Čuli ste, rekao je pet dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste bili službenik u Opštini Orahovac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate propise o radnim odnosima koji važe u celoj Jugoslaviji za sve zaposlene?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznat propis da zaposleni koji uzastopce pet dana ne dođe na posao, a da to ne opravda bolovanjem ili nekim drugim porodičnim razlogom, gubi pravo na posao?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Živeli ste u opštini Orahovac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko kuća ima selo Orahovac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Više od 100 porodica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je otprilike iste veličine kao i Celine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da. Možda malo manje od Celine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Celine ima 100 kuća?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam, verovatno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaše selo je sedam kilometara od Orahovca putem?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da. Više od sedam kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je osam?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste u selu imali nekog lokalnog policajca?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je pripadnika OVK bilo iz vašeg sela?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nikada se time nisam bavio, nemam nikakve informacije o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste nekad videli pripadnike OVK?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kasnije, pošto sam se vratio iz Albanije. Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ih videli 1998. godine, u toku leta 1998. godine, na primer?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne. Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam čuo prevod.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, nisam ih video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli za nešto što su oni radili 1998. godine u toku leta?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuo sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da kažete šta ste čuli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuo sam da je došlo do sukoba u mestu po imenu Gedža (Gecaj) u Orahovcu i u Beloj Crkvi (Bellacerke).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ste još čuli o tom sukobu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čuo sam da su ljudi ubijeni, nevini ljudi, civili. Spalili su kuće, ubili su nenaoružane civile. To sam čuo, ništa nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su se te 1998. godine ljudi sklanjali sa mesta gde je bilo sukoba između policije i OVK i neki su došli u vaše selo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su srpske snage dale saopštenje da će se Srbi svetiti nad Albancima ako NATO napadne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisu to rekle srpske snage već srpska vlada preko svojih vođa, putem medija. Nisu srpske snage to rekle već njihove vođe. U to vreme su upozoravale na te stvari i to se u stvari desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste to vi pročitali ili čuli, i od koga ste čuli da je neko od srpskih vođa rekao da će se svetiti na Albancima ako NATO napadne Jugoslaviju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mi smo to pratili na televiziji, prištinskoj televiziji, beogradskoj televiziji, na programima koje ste vi diktirali. Mi smo to čuli i videli u različitim medijima i takođe štampa, vaša štampa je pisala o tome. Ja lično nisam čitao te izveštaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači, vi ste u štampi Srbije i na RTV Srbije čuli da je srpska vlada ili srpske vođe, ili kako god želite da to kažete, objavila da će se svetiti nad Albancima ako NATO napadne Jugoslaviju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da, to je neosporno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u blizini Orahovca. Da li ste znali da je UČK pucala 1998. godine u blizini Orahovca, pošto ste na osam kilometara, rekli ste, udaljeni?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Izjavljujem da nikada nisam imao nikakve veze sa UČK, ništa ne znam o njihovom kretanju, nisam imao nikakve kontakte s njima. Zbog toga ne znam kako i ko je to provocirao i ko je prvi počeo, ja to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznat događaj maja 1998. godine u neposrednoj blizini vašeg sela Nogavca, dakle, na putu Đakovica (Gjakove) – Prizren da je OVK napao saobraćajnu patrolu policije? Da li znate za to ili ne znate?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za taj događaj ne znate?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za selo Radošte (Malesi e Vogel), koje je u vašoj blizini?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To nije blizu mog sela, to je prilično udaljeno od mog sela i ništa ne znam o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je daleko Radošte od vašeg sela?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Između 16 i 17 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači 17 kilometara je vaše selo od Radošte?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, nema potrebe da ponavljate odgovore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je UČK zauzela policijsku stanicu i ubila policajca u selu Radošte, tada, u leto 1998. godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nije bilo policajaca koncentrisanih u Radoštu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas nisam pitao za koncentrisane nego za policijsku stanicu i jednog policajca u toj stanici koga je UČK ubila. Da li ste čuli za taj događaj?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja vam ponovo odgovoram da u Radoštu nije bilo policijske stanice, nije postojala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 17. jula 1998. godine UČK opkolila i zauzela Orahovac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ništa nisam video, ništa ne mogu da kažem pošto nikada nisam imao posla s njima, kao što sam rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Orahovac je glavno mesto sedam kilometara od vašeg sela. 17. jula 1998. godine opkoljen je i zauzet od strane UČK. Da li znate za to ili ne?

SUDIJA MEJ: On je odgovorio na to. Ne zna. Gospodine Miloševiću, samo trenutak, ako želite, vi možete u dogledno vreme da izvodite sopstvene dokaze o ovim događajima, ali ovaj svedok je rekao da ništa ne zna o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću postavljati dva puta isto pitanje. Da li znate za četiri ubijena policajca u Orahovcu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za 45 Srba iz Orahovca i okolnih sela koji su kidnapovani, oteți u leto 1998. godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Čini mi se da su to prilično provokativna pitanja. Već sam rekao da nisam imao nikakvog posla s takvim stvarima. U izjavi sam to već objasnio. Ja sam izjavio da nisam imao nikakvog posla sa OVK, nikada nisam sarađivao s njima i ništa ne znam o tome. Molim vas, nemojte me provocirati takvim pitanjima na koja ja ne mogu da odgovorim.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, čini se da ne odmičemo nigde ovakvim ispitivanjem. Kao što sam rekao, vi ćete moći da izvedete svoje dokaze u dogledno vreme u vezi s tim, a nema nikakve svrhe da pitate ovog svedoka o tome. Molim vas, pređite na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, preći ću na drugu temu. Svi događaji o kojima ste govorili dešavaju se 25. marta do 2. aprila, oni glavni?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 25. marta pa do prvih dana aprila upravo na tom području koje UČK naziva operativna zona „Patrik“, da su se vodile teške borbe

između JNA i policije s jedne strane i sedam brigada UČK s druge strane, koje su potučene?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Na kojem mestu, to nije bilo u našem području.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je baš na vašem području.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To nije tačno. To nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je vazdušne linije između vašeg područja, odnosno vašeg sela ili Celina, na primer, do albanske granice, oko 15 kilometara, je li to tačno ili ne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Više od toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pogledajte na karti koliko je kilometara vazdušne linije od albanske granice, na primer, do Celina, pa ćete videti da je to 15 kilometara. Dakle, 24. marta NATO je napao Jugoslaviju. U tom pograničnom delu u zoni od 15 km, ta operativna zona UČK, „Patrik” i sedam brigada s kojima se tukla vojska, vi ste opisali da je bilo mnogo pucanja. Rekli ste da ste videli vojsku koja nije pucala u vas, ali je stalno pucala. Da li je još neko pucao? Da li ste videli avione NATO-a i da li ste videli jedinice neke druge strane koja je pucala u vojsku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam o čemu se radi u ovom pitanju.

SUDIJA MEJ: Prvo pitanje. Jeste li videli bilo kakve avione NATO-pakta?

SVEDOK ELJŠANI: Video sam avione NATO-pakta posle 2. aprila kad sam bio u Prizrenu. Tada sam video avione NATO-a.

SUDIJA MEJ: A pre toga, jeste li videli bilo koji avion NATO-a?

SVEDOK ELJŠANI: Ne.

SUDIJA MEJ: Sledeći deo pitanja je jeste li videli bilo koju drugu stranu, pretpostavljam, dakle, da to znači bilo ko osim srpskih snaga, da puca?

SVEDOK ELJŠANI: Ja lično nisam video srpske snage kako pucaju jer ja sam bio unutra i nisam sudelovao u nikakvim vojnim aktivnostima. Bio sam među civilima i nisam mogao videti srpske snage i nisam mogao videti da li oni pucaju na civilno stanovništvo ili na vojne snage Kosovara. To nisam mogao videti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali znali ste, bar ste tako rekli, da je NATO 24. marta napao Jugoslaviju, a videli ste jedinice vojske 25. marta u vašem rejonu koji je pogranični rejon prema Albaniji. To ste videli? Je li tako?

SUDIJA MEJ: On je na to već odgovorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je bilo prilično objašnjenja i rasprave oko oruđa zvanog „praga“ po vašem navodu koji ste pokazali na snimku. Da li znate da je to oruđe „praga“ protivavionski top, samohodni protivavionski top?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je palo na pamet, kad ste videli da vojska zaposeda to područje koje je, dakle, svega 15 kilometara od granice vazdušnom linijom, da li vam je palo na um da vojska poseda odbrambene položaje od NATO-a?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Odgovoriću najbolje što mogu. Nije istina da je albanska granica na 15 minuta, u stvari na 15 kilometara. Tu se radi o 45, 47 kilometara do granice sa Albanijom kod Vrbnice ili Vernice, to sigurno nije 15 kilometara, sigurno je više od toga. Mi nismo u blizini granice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 50, putem 50, svakako. Ja sam govorio o vazdušnoj liniji, verovatno je zbog toga nespo- razum, ali na kraju krajeva, to je činjenica koju ne treba doka-

živati. U svakom slučaju, vojska nije napadala civile po onome što ste vi rekli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja vas onda pitam odakle onda te žrtve. Kako su počinjeni ti masakri? Ko je onda počinio te masakre? Ja ne znam, pa kako sad možemo reći, ja ne znam šta da kažem, šta da ja sad kažem, ja ne znam koji sad argument da vam iznesem koji bi mogao biti jasniji od ovoga što sam već rekao. Vi znate odgovore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste neke dali. Na to ćemo doći. Rekli ste da ništa niste videli, ali da ste čuli tamo glasove vojnika i policajaca. Kako ste znali da su i vojnici i policajci ako ih niste videli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Video sam ih kad su došli da spale selo. Tada sam video vojne snage i policijske snage. I u tom trenutku kada su došli da nas odvedu s naše zemlje, video sam vojne snage. Ja sam to video, kako možete reći da ja to nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne kažem da vi niste videli. Vi ste rekli da ništa niste videli nego da ste samo čuli, pa sam vas zato pitao ako niste videli kako ste znali da ih razlikujete?

SUDIJA MEJ: Idemo dalje, idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da vas se skupilo oko 20.000, sva ta okolna sela uključujući Nogavac i Celine. Da li je tako?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedok iz Celine je juče rekao da vas je bilo 6.000. Da li ste sigurni da vas je bilo 20.000?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas da imate na umu okolnosti. Niste bili tamo, ne znate kakve su to bile okolnosti. Tamo je bilo 6.000 ljudi sa područja Celine. Mi nismo svi bili okupljeni na jednom mestu, mi smo bili odvojeni od ljudi u Celinama. Tamo je, dakle, ukupno bilo više od 20.000 ljudi, koji su se

tamo okupili na jednom mestu. Nemojte to pomešati sa Celinom jer su se oni okupili na jednom drugom mestu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja nisam pomešao nego sam vas pitao da li ste bili zajedno, a vi ste odgovorili da. Ali, sasvim je moguće da su bili i na drugom mestu. 26. i 27. bili ste opkoljeni, ali iz onoga što sam čuo od vas ovde, niko nije stradao. Rekli ste da su policajci pucali u vazduh.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tog istog dana vaše trupe, pošto su spalile sve što smo ostavili kod Prone i Čilave, a tamo su bile i tri starice koje su vaše snage spalile. Morate imati na umu da sam ja sve, da sam ja tamo bio, i u to sam bio uključen i sahranio sam je zajedno sa njenim sinom. Kako možete reći da se ništa nije dogodilo? Spalili ste tri starice. To je nezamislivo, to je nezamislivo to što ste vi uradili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam postavljam pitanje samo u vezi sa onim što ste vi rekli. Rekli ste da je čovek po imenu Gaši uspostavio kontakt sa srpskim oficirom i da mu je on rekao da krenu za Prizren?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je tačno. Međutim, već sam detaljnije objasnio, objasnio sam da su srpske snage spalile svu imovinu koju smo ostavili kod Prone i Čilave i da je tamo, da su tamo tri starice takođe spaljene. Jedna iz Velike Kruše, jedna iz Opterushe (Opterushe) i jedna iz Male Hoče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas molim da odgovarate na moja pitanja. Upravo ste rekli da je oficir Gašiju rekao da krenete za Prizren jer su tu borbe, a sami ste rekli da kad ste krenuli, videli ste druge vojnike u rovovima, na položajima u rovovima.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je jedan drugi Gaši. Nisam rekao da mi je to rekao Gaši, rekao sam da je Zulfi Gaši razgovarao sa tim oficirom koji je rekao da napustimo skrovište i da odemo u Prizren i da odemo u Albaniju. Mi smo onda izašli na glavni put Orahovica – Kruša – Prizren i tamo su bile stacionirane srpske snage sa minobacačima. Oni su nas onda uputili u drugom smeru, oni nam nisu dozvolili da idemo u Prizren i Albaniju nego su nas

poslali natrag u Nogavac i onda su se svi ti ljudi okupili ponovno u selu Nogavac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom da su tada trajale borbe tih dana, znači od 25. marta, pa sve do prvih dana aprila, na celom tom terenu između vojske Jugoslavije i OVK, da li vam je palo na pamet da su vas vratili u Nogavac da bi vas zaštitili da ne idete preko područja na kome su vatrena dejstva sa obe strane?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ako ovo može biti od pomoći, ako to nazivate pomoći, ako je to pomoć, šta bi onda bilo nešto drugo. Pa do 25. marta nismo imali nikakav sukob, a imali smo srpske snage stalno u okolini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vas niko nije napao.

SUDIJA MEJ: Dobro, nemojmo se vraćati na to. On nije svedočio o napadima. Prema tome, nema potrebe da se vraćamo na to. Molim vas da idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas jedno objašnjenje. S obzirom da tu nedostaju dva elementa, nedostaje NATO i nedostaje OVK u borbi koja se vodila na tom području, što je sve zabeleženo i dokumentovano, prema tome pokušavam da ustanovim gde su ta dva elementa u iskazu svedoka. Nema bombardovanja osim tu, kad su im poginuli meštani sela i nema nigde OVK.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, on može dati samo svoj iskaz. On je svoj iskaz dao i on je rekao da nije video niti jednu od ovih stvari koje vas zanimaju. E sada, vi morate svoja pitanja ograničiti na one teme o kojima je svedok svedočio, jer kao što sam već rekao, ukoliko vi imate dokaze koji tvrde suprotno, a koje želite podneti ovom sudu, vi to možete učiniti kad za to dođe vreme. A u međuvremenu, molim vas da pokušamo obraditi svedočenje ovog svedoka i da se bavimo onim što je on rekao da je video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 28. čuli ste pucnjavu, formirali četvoročlanu delegaciju da izvidi šta se dešava i oni kad su došli

na most rečeno im je da je došlo do masakra u kući Ganija Gašija, a posle toga rekao vam je sin Ismaila Gašija da nije bilo masakra. Je li tačno ili nije?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Prvo, Ismail Gaši nije moj sin, jer ja se zovem Eljšani, Ismail Gaši je neko drugi. On je rekao da nije bilo masakra i onda smo se vratili. No, posle nekog vremena ponovo se čula pucnjava iz dvorišta Ganija Gašija. Ukoliko želite čuti detalje, mogu vam to objasniti. Te ljude su skinuli do pojasa, postavili uza zid da bi ih uplašili i zatim su počeli pljačkati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da odgovarate na pitanja i molim vas da opomenete svedoka da odgovara na moja pitanja. Policajci koji su se pojavili i rekli da neće pucati i da vi ne pucate, kako to da su vam rekli da ne pucate ako su videli da uopšte nemate oružje?

SUDIJA MEJ: Molim vas da odgovorite na to da li znate zašto su oni to mislili. Gospodine Miloševiću, on ne može na to odgovoriti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste skupljali novac da podmitite vojnike da vam pomognu da odete na bezbednije mesto. Ostavljam na stranu da li ste skupljali novac ili ne, ali u svakom slučaju, vaša namera je bila da svakako odatle odete na bezbednije mesto. Da ili ne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nije naša namera da negde ode-mo. Naša namera je bila da ih sprečimo da nas napadnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali upravo ste vi rekli da odete na bezbednije mesto. Bar je takav bio prevod, da je vaša namera bila da odete na bezbednije mesto. Ako menjate taj iskaz, to je druga stvar, ali tako ste rekli.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To nije istina. Ja sam rekao da su nam ljudi iz okoline našeg sela objasnili da su sakupili novac i taj novac dali srpskim snagama kako bi otišli na neko drugo mesto. Oni su skupljali taj novac da spase sopstvene živote, a ne da nekamo odu. Niste shvatili moj odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da je bilo mnogo srpskih snaga. Nema prevoda, žao mi je.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam rekao da ih je bilo mnogo ili da ih je bilo malo, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko ih je bilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Šta mislite, kada?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada kada ste tražili da se pomerite na bezbednije mesto, kad ste davali policajcima novac, kako vi kažete?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Kritičnoga dana sam sopstvenim očima video sedam policajaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, sve te srpske snage koje kritičnoga dana opisujete svode se na sedam policajaca?

SUDIJA MEJ: On je rekao da je to video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi videli da je policajcima dat novac?

SUDIJA MEJ: Ranije je rekao da nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nisam zapazio.

SVEDOK ELJŠANI: Molim vas, ako mi dopuštate želeo bih dati objašnjenje. Ja sam sopstvenim očima video kako ljudima otimaju novac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nema potrebe, ja ću da vas pitam dalje.

SUDIJA MEJ: U redu, dozvolite mu da završi. On želi nešto objasniti. Izvolite, gospodine Eljšani. Šta ste želeli da objasnite?

SVEDOK ELJŠANI: On me pita da li sam sopstvenim očima video novac koji je sakupljen od ljudi. Ja sam, kad smo došli u dvorište

mog suseda i sâm dao novac policajcima i video sam kako oni to stavljaju u svoje džepove. Ostalo su bacili na pod. Ja sam sopstvenim očima to video. Ja nisam video 12.000 nemačkih maraka ni on 24.000 nemačkih maraka, kad je to predato policiji, jer kao što sam rekao, naredili su nam da se vratimo u kuću, tako da nisam mogao sve videti, ali ono što sam video sam video, a video sam policajce kako u svoje džepove trpaju razni novac. Druge stvari su bacili na zemlju, nisu ih interesirale druge stvari, samo novac ili zlato. To sam video sopstvenim očima.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste u noći između 1. i 2. aprila bili kod kuće kad su vas probudile dve snažne detonacije u 1.20 ujutro?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I upotreбили ste reč avion kada ste opisivali na pitanje Tužioca šta ste čuli. Da ili ne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, povređene ljude koje ste videli bili su povređeni u bombardovanju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Uostalom, videli ste i kraterе.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Te noći nisam mogao videti kraterе, ali video sam ih kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Ukrcali ste ranjene u vozilo i išli u Prizren. Da li vas je neko sprečavao u tome?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niko vas nije sprečio da idete u Prizren i vozite ljude u bolnicu. Rekli ste da kad ste se vratili bilo vam je oduzeto vozilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko vam je oduzeo vozilo?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Vlasnik vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno, znači, vi ste vlasniku vratili vozilo koje ste od njega uzeli da vozite ove za Prizren?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nisam mu ga dao nego je on to uzeo i to kako bi ukrcao sopstvenu porodicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je velika vaša kuća?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Moja kuća ima dva sprata i podrum. To je kuća jedne prosečne veličine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta kuća u osnovi ima podrum. Koliko metara je dugačak, koliko širok podrum u vašoj kući?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Podrum je dubok šest metara, a širok 18 metara, a ima i još jedan dodatak, jedan aneks, tako da je iznutra podeljen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je neko iz vaše kuće pucao na vojsku ili policiju kada je dolazila prema selu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, nikada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čemu onda pripisujete pitanje policajaca koji su ušli pitajući čija je kuća?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Oni su, nesumnjivo, bili lokalni ljudi i oni su tu bolesnu osobu zapitali kome pripada kuća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Policajci su vas oslovljavali sa „čika Fehime“? Ponašali su se prema vama prijateljski?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Osim toga koji vam je pretio nožem?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle je policija došla da vas zamoli da identifikujete žrtve bombardovanja?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda je bio komentar „vidite šta je NATO uradio“?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je ono što mi je vaša policija rekla, jedan od njih je rekao, ne svi, onaj koji je stajao kraj mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, samo i vi ste rekli da je to bio avion. Da li su oni, vi ste bili službenik u Orahovcu pa ste gledali uviđaje policije, iz onoga što ste rekli da li ste zaključili da su oni vršili uviđaj, identifikaciju i pravili izveštaj o napadu koji je izvršen i žrtvama?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: O tome mi pitanje nije jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam te aktivnosti što je policija radila, znači, rekli ste snimali su leševe i štetu, identifikovali poginule, da li to izgleda kao vršenje uviđaja na mestu nesreće?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Meni to nije izgledalo kao uviđaj. Meni to nije bio uviđaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da vam je čovek po imenu Isaku koji radi u Državnoj bezbednosti rekao da se treba sklanjati sa tog područja?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je po nacionalnosti Isaku?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste smatrali da je on prema vama prijateljski nastrojen?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ja ne znam, ja ne mislim da je on bio prijateljski nastrojen prema Albancima.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ukoliko sada prelazite na 3. april, onda ćemo sada napraviti pauzu za ručak i nastaviti raspravu u 14.30. Gospodine Eljšani, molim vas lepo da se vratite ovde u

14.30 h kako bi vaše ispitivanje priveli kraju. Molim vas, takođe, da imate na umu da tokom pauze ni sa kim ne smete razgovarati o vašem iskazu. To se odnosi i na pripadnike tima Tužilaštva. Hvala. 14.30 h.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle događaja koje ste opisali, otišli ste u Prizren svojevoljno? Da ili ne?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam da li se može napustiti sopstveni dom sopstvenom voljom da bi se otišlo u Prizren.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, neko vas je oterao u Prizren ili vas je proterao?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je prilično očigledno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko vas je prisilio da idete u Prizren?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Prisilili su nas da odemo u Prizren zbog žrtava koje su ostale u našem dvorištu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Žrtve od NATO bombardovanja?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Suprotno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste sami rekli. Ostali ste dve nedelje u Prizrenu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nije tačno da sam tamo ostao dve nedelje. Tamo sam ostao šest nedelja, mesec i po.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam zapisao da ste rekli da ste dve nedelje ostali. Otišli ste sami u Prizren?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam šta ste zapisali, ali rekao sam da sam dve nedelje bio kod svog zeta, a mesec dana sam bio kod rođaka. To sam rekao Veću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niko vas nije pratio kad ste išli u Prizren?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ko je mogao da nas prati, celo selo je bilo prazno, osim srpske vojske i policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vas nisu sprečavali da idete u Prizren i nisu vas maltretirali. Rekli ste da ste išli iz sela do Prizrena traktorom bez smetnji?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste za vreme boravka u Prizrenu videli bombardovanje Prizrena?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Jesam. Video sam, ali to nije relevantno za ono što sam ja rekao ovde na ovom sudu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa bili ste u Prizrenu, pa da li ste videli bombardovanje Jablanice?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, ne znam gde je Jablanica. Nisam ništa video. Nisam video niti čuo nikakvo granatiranje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Ali vi jeste bili svedok bombardovanja Prizrena; da li je to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, pridržavajte se moje izjave, izjave koju sam dao za ovo suđenje. Nisam pominjao ništa o bombardovanju Prizrena i neću vam dati nikakvo objašnjenje u vezi s tim.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mislim da se on time bavio onoliko koliko je mogao. Molim vas, pređite na drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vas je neko prisiljavao da idete u Albaniju iz Prizrena kad ste krenuli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Rekao sam vam, mi smo imali te povređene ljude koji su bili u bolnici. Vi mislite na te povređene ili uopšte na ljude da li su bili naterani da idu u Albaniju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitam da li vas je neko od vlasti, vojske, policije ili bilo ko prisiljavao da odete iz Prizrena u Albaniju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ako bi časne sudije dozvolile, ja bih hteo da iznesem malo više detalja, da dodam nešto svojoj izjavi, ako mi to onemogućite onda ne mogu da vam dam dalje objašnjenje.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

SVEDOK ELJŠANI: U mom prisustvu, pošto ovo nije relevantno za moju izjavu, želim da vam kažem da kada sam bio u Prizrenu tamo sam bio ilegalno. Znam za slučajeve kada su srpski policajci išli iz kuće u kuću da vide da li tamo ima izbeglice iz područja Prizrena. I ti ljudi ako bi kod njih našli izbeglice u njihovim kućama u Prizrenu, te ljude su proterivali i sprovodili u Albaniju, a samog vlasnika kuće bi zatvorili jer je ilegalno prihvatio takve goste. Ne znam da li su potrebni još neki komentari ili je ovo dovoljan odgovor, jednostavno za nas nije bilo drugog mesta da odemo već u Albaniju i to je ono što je od nas htela srpska vlada, srpska vlada je htela da to uradimo.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako vi znate da je to htela srpska vlada?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Upravo sam objasnio, rekao sam vam da su išli i pretresali kuće. Išli su od kuće do kuće, a ako bi našli izbeglice u kući, onda bi ih proterali pod optužbom da su tamo ilegalno, proterali bi ih na granicu prema Albaniji. Ljudi koji su bili povređeni, ranjeni u bombardovanju, bilo nas je mnogo, nismo znali gde da idemo već da idemo u Albaniju. Među nama je bilo ranjenih, invalida. Oni su bili jednom nogom u grobu. Nismo ih mogli ostaviti u Prizrenu gde bi ih smatrali nelegitimnim građanima. A kada je reč o povratku u naša sela gde smo živeli, to nismo mogli uraditi, nije bilo mogućnosti da to uradimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste u Prizrenu bili ilegalno, da ste u Prizren došli ilegalno, da ste tamo šest nedelja bili ilegalno, a sami ste rekli da ste usput srećali mnogo policije, vojske i da ste se slobodno kretali putem. Zašto ste sad izmislili da vas je neko tretirao kao ilegalnog stanovnika Prizrena kad ste vi bili građanin Jugoslavije?

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da odgovarate na to pitanje. On nam je dao svoje objašnjenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U Žuru, policajac i vojnik su vas upozorili, kako ste vi rekli, da ne skrećete sa asfaltnog puta jer je minirano, da ne biste naleteli na minu. Da li smatrate da je njihovo upozorenje bilo dobronamerno ili službeno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam kako da odgovorim na to pitanje, ali verovatno su oni dobijali naređenja od vas tako da bismo mi mogli bezbedno da pređemo granicu, zato su želeli da nas zaštite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šef carine vam je rekao da se ne dozvoljava prelazak u Albaniju, tako ste rekli. Kako su vas pustili u Albaniju?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, slušajte me pažljivo. U tom trenutku na graničnom prelazu nije bilo carinika. To nije istina. Bili su samo policajci u toj carinskoj zoni i u samoj zgradi carine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da vas je šef carine obavestio da ne možete u Albaniju. To nisu moje, to su vaše reči.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne sećam se da sam to rekao, ali ako jesam onda moram da se ispravim. Nije bilo carinika, bili su samo policajci i šef policije, ne znam njegovo ime, on nam je rekao da se zaustavimo, on je uzeo naše lične karte i onda je ušao u zgradu, ne znam s kim se konsultovao. Onda nam je rekao: „Ne možete da idete u Albaniju, morate da se vratite u Prizren.“ Pošto tražite ovo objašnjenje, mogu da vam kažem da sledeća grupa koja je išla za Albaniju, bilo ih je oko 30 u toj grupi, išli su peške,

kada su stigli u pogranični pojas, pozvao sam ljude koji su bili sa mnom da se pridružimo drugoj grupi. Ta grupa je čekala tri sata na graničnom prelazu, zato što im srpske snage nisu dozvolile da pređu granicu. Onda sam okrenuo traktor u pravcu Prizrena i posle tri sata sam čuo, ne znam da li je to istina ili nije, da su ti ljudi platili na granici policajcima koji su onda podigli rampu i dozvolili im da pređu granicu. Onda sam se ja brzo vratio traktorom na granični prelaz i onda je policajac tražio moju ličnu kartu i ličnu kartu moje žene i uzeo ih i bacio ih na jedno mesto, mesto koje je bilo jedno korito dugačko tri metra, dva-tri metra, zajedno sa ličnim kartama drugih ljudi. I to sam video sopstvenim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja vas molim da odgovarate na pitanja sa da ili ne jer ovako nikad nećemo završiti.

SUDIJA MEJ: Da, on je izneo jedno objašnjenje u vezi s tim što ste ga pitali. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maločas ste rekli da vam je na granici rekao policajac da ne možete da pređete u Albaniju i da se vratite u Prizren, a pre toga ste rekli da ste u Prizrenu bili ilegalno i da je svako ko se nađe bio isterivan, a vlasnik hapšen, a vas je policajac uputio da se vratite nazad u Prizren. Da li nalazite da to jedno s drugim ne ide?

SUDIJA MEJ: Ako je vaš odgovor ne, samo recite ne.

SVEDOK ELJŠANI: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jučerašnji svedok je rekao da njemu nisu uzeli dokumenta, a vi kažete da su vama uzeli dokumenta. Da li znate zašto su nekom uzeli, a nekom nisu uzeli dokumenta?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Vi znate bolje nego bilo ko drugi, mislim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ili ne. Ne znate?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, rekao sam vam da vi znate bolje nego bilo ko drugi, zašto?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao to pitanje.

SUDIJA MEJ: On ne zna, on u stvari kaže da ne zna. Nije na njemu da odgovori na to pitanje. Da, on je izneo jedno objašnjenje u vezi s tim što ste ga pitali. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su hteli da vam uzmu sva dokumenta.

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vas pretresali?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Pretresali su nas i kad god su našli nešto što im se svidelo uzeli su to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretresli su vas na granici, dakle?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste prešli u Albaniju, gde ste otišli?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislim da to nije pitanje koje vi treba da mi postavite. Mi smo prešli granicu i šta smo posle toga radili vas se ne tiče.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Zašto je ovo pitanje relevantno gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Zato što hoću da ga pitam da li je video vojsku i koju vojsku u Albaniji?

SUDIJA MEJ: Da li ste videli vojsku u Albaniji?

SVEDOK ELJŠANI: Ja nisam ovde da dajem bilo kakve komentare i da odgovaram na ovakva pitanja.

SUDIJA MEJ: Ako vam Veće postavi pitanje, onda morate da odgovorite na to pitanje. Postavljeno vam je savršeno primereno pitanje. Ako ne znate recite da ne znate, ali pošto vam je Veće postavilo pitanje, morate da odgovorite na to pitanje.

SVEDOK ELJŠANI: Da, ako uvaženi sudija mene pita, naravno da ću odgovoriti.

SUDIJA MEJ: Da, molim vas, recite nam?

SVEDOK ELJŠANI: Da, bilo je.

SUDIJA MEJ: Da li su oni bili blizu granice ili nisu?

SVEDOK ELJŠANI: Ne, bili su daleko od granice, 10, 12 kilometara udaljeni od granice.

SUDIJA MEJ: Ovo je onoliko koliko ćemo da iscrpimo ovu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Koliko dugo ste bili u Albaniji? Ili da skratim pitanje, kad ste se vratili preko granice?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Mislim da je to nebitno za moju izjavu. Ako uvaženi Sud dozvoli da iznesem objašnjenje.

SUDIJA MEJ: Da, molim vas, objasnite nam to.

SVEDOK ELJŠANI: Među ranjenima je bila i moja nećaka kojoj je odsečena noga do kolena. Kada sam stigao u Albaniju bio sam u Fuš Krui (Fushkruje), „Lekari bez granica“, francuski lekari i oni su tražili da mala Valentina, moja nećaka koja je imala devet godina, ukoliko se francuska vlada složi s tim, ode u Francusku. Oni su hteli da je odvedu u Francusku da joj naprave plastičnu protezu i da je tamo leče. Dakle, oni su pokrenuli tu inicijativu i kada su to postigli mi smo ispratili Valentinu za Francusku, a mi smo se onda u junu, 29. juna te godine vratili kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu li da nastavim?

SUDIJA MEJ: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da ste bili službenik u opštini Orahovac?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste bili direktor Službe društvenog knjigovodstva u Orahovcu?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nije postojala takva funkcija u Službi društvenog knjigovodstva u Orahovcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bila filijala SDK u Orahovcu. Jeste li tamo radili?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne, nije postojala filijala. Nije postojala filijala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi niste radili u SDK?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Radio sam tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, radili ste u SDK, a ne u opštini?

SUDIJA MEJ: Mi smo već sve to obradili na početku. Ne vidim zašto je to relevantno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa zato što svedok daje neistinite izjave, jer kao direktor SDK u Orahovcu i obrazovan čovek morao je znati da niko na televiziji i štampi u Srbiji nije najavljivao kako će da se osveti Albancima i druge stvari koje je rekao predstavljajući se kao zemljoradnik.

SUDIJA MEJ: On je svedočio. Mi smo saslušali njegovo svedočenje i kao što sam već rekao više nego jednom, ako vi imate dokaze koji su suprotne prirode, mi ćemo saslušati te dokaze i svedočenja. Ukoliko nećete preći na drugu temu, onda ćemo završiti sa unakrsnim ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prelazim na još jednu, imam još jedno pitanje. S obzirom da ste rekli da ste bili otpušteni, po podacima koje sam ja dobio, vi ste redovno penzionisani sa punom penzijom 1991. godine. Da li je to tačno ili nije? Samo da ili ne.

SUDIJA MEJ: Gospodine svedoče, rečeno nam je da ste otišli sa punom penzijom normalno, sa svim beneficijama. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK ELJŠANI: Objasniću vam. Moja prisutnost je bila nepoželjna. Dali su mi jednog mladića da ga obučim za taj posao i onda su me otpustili pre nego što je moje vreme isteklo. Dakle, ja nisam ostao tamo onoliko dugo koliko sam trebao da ostanem. Mene su prisilili da odem s tog posla.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Predlažem da odgovori na vaše pitanje da li je penzionisan sa punom penzijom?

SUDIJA MEJ: Jeste li dobili penziju?

SVEDOK ELJŠANI: Ne. Nemam penziju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad nemate. Da li ste je dobili 1991. godine?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam zašto insistirate na tom pitanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato što je bitno za istinitost vašeg iskaza. Jedno je biti otpušten s posla, a drugo penzionisan s punom penzijom. Prvi odgovor sugerise maltretiranja, a drugi odgovor sugerise vrlo pristojno ponašanje. Dakle, da li ste dobili penziju 1991. godine i to punu penziju ili niste?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Molim vas, ja sam otpušten s posla i onda sam morao pokrenuti drugi postupak kako bih

mogao dobiti ono što mi pripada, a penziju nisam dobio tada nego tek kasnije kada sam ja pokrenuo taj postupak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, dobili ste?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo sada iscrpli ovu temu, gospodine Miloševiću, vi ste rekli što ste želeli i čuli smo objašnjenje. Sada, ako nemate nešto novo, moramo ovo unakrsno ispitivanje završiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da su pripadnici UČK po dolasku NATO-a u Orahovcu zapalili 154 srpske kuće, kažete da ste se tada vratili u svoje selo?

SUDIJA MEJ: Ne, završili smo sa UČK, svedok je dao svoje odgovore o tome, rekao je da ne zna ništa. Kad za to dođe vreme, ukoliko se vi za to opredelite, vi nama možete prezentovati dokaze koji tvrde suprotno. Međutim, mi sada moramo završiti ovo unakrsno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, to je vaša odluka, to je vaša stvar.

SUDIJA MEJ: Ima li dodatnog ispitivanja? Izvinjavam se. Da, izvolite gospodine Tapušковиću?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Samo nekoliko pitanja da postavim svedoku.

SUDIJA MEJ: Da, ali samo nekoliko.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Eljšani, vi ste kazali u svom iskazu već da je vaša rođaka Morina Džafer sa svojom porodicom došla 16. ili 17. maja, zbog borbi koje su se vodile između srpskih snaga i OVK u njihovom selu, kod vas. To je već konstatovano. Mene interesuje da li je i vaša rođaka Hidajeta Makšana (Hidajete Makshana), koja je vama snaha, zajedno sa svojom porodicom iz sela Drenovac u opštini Orahovac prešla kod

vas 6. jula 1998. godine, zbog borbi koje su se u njenom selu i oko njega vodile između srpskih snaga i OVK. Je li to tako?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Džafer Morina došla je 17. maja, a Hidajeta Makšana 6. ili 7. jula 1998. godine i to sa svojom porodicom. Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je tačno, je li kod vas jedanaestogodišnja Šemsudin Kabaši (Shemsudin Kabashi), devetogodišnji Islam Kabaši (Islam Kabashi) iz sela Zočište u ovoj opštini došli su sa roditeljima u vaše selo i ostali kod vas iz istog razloga?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tačno je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zatim, da li biste mogli da mi odgovorite na ovo. Vaš sin je bio povezan sa OVK, mada se vi nikada niste mešali u to?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tačno. Ja se nikada nisam time bavio, moj sin se time bavio i to je bilo van mog znanja i ja u tome nisam sudelovao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: 28. marta smo čuli šta se dogodilo, vi ste to potanko objasnili. Narednih nekoliko dana više nije bilo vojske u vašem selu. Je li to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: To je bilo tačno, od 26. marta nadalje bili smo u selu i bilo je mirno. 28. marta su nas opljačkali, a to je bila nedelja i Bajram i sve do 2. aprila nije bilo ni trupa, ni policijskih snaga, dakle ni policijskih ni vojnih snaga u selu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Interesuje me još samo ovo. Kad ste čuli one dve eksplozije, vama su se prozori u sobi polupali i popadale su grede sa plafona pošto ste čuli eksplozije. Je li to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Tačno je, plafon, prozori, vrata, sve je to palo na nas od siline eksplozije i to je i te kako tačno. Moja cela kuća se zatresla, cigle, crep, sve i to ne samo moja kuća nego i sve druge kuće u okolini. To je ličilo na potres.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Samo još ovo pitanje. Sutradan, da li ste, vi ste videli u selu sedam kratera širine tri i po metra, a dužine 10 metara. Je li to tačno?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Nismo to videli sledećeg dana jer smo se nalazili u izuzetnim okolnostima, nismo tad imali priliku videti te stvari. To smo videli pošto smo se vratili iz Albanije, onda smo videli sve što se dogodilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste toga dana, odmah posle te eksplozije, videli ostatke bombi? Da li ste videli ostatke kasetnih bombi?

SVEDOK ELJŠANI – ODGOVOR: Ne znam da li je to bila kasetna bomba, ali mi smo našli te ostatke sa jasnim oznakama, slovima na ćirilici i neki od tih fragmenata predati su pripadnicima nemačkog KFOR-a.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

TUŽILAC ROMANO: Nema pitanja.

SUDIJA KVON: Pre nego što otpustimo ovog svedoka, želeo bih da uputim jedno pitanje Tužilaštvu, mada ne znam da li je ono relevantno. Svedok je spomenuo ime Ukšin Hoti čiji su roditelji bili u podrumu njegove kuće. Mi smo ime Ukšin Hoti već čuli prekjuche i to od svedoka Bakalija (Bakalli) Da li je to ista osoba? Ukšin Hoti je često ime?

TUŽILAC ROMANO: Da, ima dosta takvih imena, tako da u ovom trenutku ne možemo jasno dati do znanja da li je to ista osoba ili ne, ali možemo to kasnije razjasniti.

SUDIJA MEJ: Gospodine Eljšani, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodnim sudom. Sada možete ići.

SVEDOK ELJŠANI: Hvala, hvala mnogo.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, optužba poziva Halila Morinu (Halil Morina). Dok čekamo da dođe gospodin Morina, želeo bih da iskoristim ovu priliku da Sudu predam dokazne predmete koje sam ranije obećao. Kad smo slušali svedočenje gospodina Sparga (Spargo), došlo je do nekog nesporazuma u vezi s tim da li Sud želi ove povezane kolekcije dokumenata ili ih želi odvojeno. Evo, mi smo uspeli rekonstruisati našu kolekciju dokumenata i takođe smo ih označili i dokaznim brojevima. Mislim da imam dovoljno kopija za sudsko Veće i za optuženog, a prijatelji Suda već imaju svoje kopije. Dakle, želeo sam iskoristiti ovu priliku da to podelim. Takođe, želeo bih vas pitati da li ste primili kopije sažetka sledećeg svedoka.

SUDIJA MEJ: Da. Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK MORINA: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestii.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine Morina, vi ste rođeni u selu Landovice (Landovice) u opštini Prizren 1936. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: U Prizrenu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da. Vi ste kosovski Albanac?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Muslimanske veroispovesti?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako sam dobro shvatio, vi imate osmoro odrasle dece i vi ste sada penzionisani poljoprivrednik. Da li je to tačno?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Recite nam koje je veličine gradić, odnosno selo Landovice, odnosno kakva je situacija bila u martu 1999. godine?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To je veliko selo, 120 kuća.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko se vi sećate, da li su u martu 1999. godine i neki Srbi živeli u vašem selu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je osim kosovskih Albanaca u selu živela još neka nacionalna grupa?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, živeli su samo Albanci.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je u selu bilo Roma?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je u Landovici postojao neki konkretan deo sela u kojem su uglavnom živeli Romi?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne. Tek nekoliko njih.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da vam se pokaže dokazni predmet 3, karta 2. Sudski poslužitelj će to staviti na grafoskop, a ja ću vas zamoliti da pogledate ekran ispred vas, pričekajmo trenutak. Dakle, prvo, recite mi, molim vas, da li na ovoj karti možete pronaći vaše selo, dokazni predmet 3, karta 2. Da li vidite vaše selo na ovoj karti? Da, mislim da morate staviti naočare. Možete se koristiti pokazivačem.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Evo, ovde je Landovica.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas da ovim pokazivačem pokazujete na grafoskopu, pa će se to onda videti i na ekranu.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Evo, ovde je Landovica.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, to je severno od Prizrena?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, tačno na severu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gde se nalazila vaša kuća, da li je ona bila u centru sela ili na prilazu selu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Nalazila se na prilazu selu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li Sudu reći da li je to bio severni, južni, istačni ili zapadni rub sela?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Na zapadu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li iz vaše kuće mogli videti i još neka druga sela?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Moja kuća se nalazila u nekoj udolini tako da se odatle nije moglo videti, ali ako biste se popeli na brdo to se tamo moglo videti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koja su se sela mogla videti sa tog brda?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Pa moglo se videti Pirane (Pirane), Đocaj (Gjocaj).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li su ta sela na ovoj karti i ako jesu, pokažite? Da li to vidite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Evo, ovde je Pirane.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi sada pokazujete severno od Landovice, zar ne?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko je vama poznato, koja je udaljenost između Pirane i Landovice?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tri kilometra.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu, ostavimo sada tu kartu jer ćemo je još trebati, a u međuvremenu ću vam postaviti još nekoliko pitanja. Prvo, jeste li kao mladić odslužili obavezni vojni rok u JNA?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. Jesam. Da kažem gde?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako želite, da.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tri meseca u Brčkom, obuka. Služio sam u protivavionskoj jedinici, a zatim sam još odslužio ukupno dve godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to bilo između 1958. i 1960. godine?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, 1958. do 1960. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A sada idemo na kraj poslednje nedelje marta 1999. godine. Jeste li 26. marta primetili nešto u vezi sa ovim selom Pirane koje ste pokazali na karti?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: 26. marta Pirane je spaljeno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Videli smo to sa brda.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kažete da je Pirane neka tri kilometra daleko i znači mogli ste videti tako daleko?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. To se vrlo jasno moglo videti sa brda.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta ste to tačno videli? Jeste li videli kuće ili ste videli posledice spaljivanja?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Mogli smo videti vatru, dim kako se diže i kuće kako gore.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate kakav je učinak spaljivanje tih kuća imao na seljane Pirane? Šta se njima dogodilo kao rezultat toga?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Seljani su pobjegli u Gornju Srbicu (Skenderaj i Eperm), a neki od njih i u Mamušu (Mamushe).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate kakva je vrsta sela bilo Pirane? Da li znate koja je nacionalnost bila u većini u tom selu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tamo je bilo Albanaca i Roma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ranije sam vas pitao da li znate šta se njima dogodilo, a sada me zanima kako ste to saznali. Da li vam je to neko rekao, jeste li vi to videli ili ste to ustanovili na neki drugi način?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Sâm sam to video.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jesu li neki od tih seljana pošli u smeru vašeg sela?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Nekoliko dana pošto ste videli taj incident u Piranima, da li se nešto dogodilo i u vašem selu Landovicama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: 26. marta se sve to dogodilo odjednom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da razjasnimo, to govorimo o 26. martu 1999. godine?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta se dogodilo?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Došla su četvorica vojnika, video sam ih sopstvenim očima. Centar sela je otprilike jedan kilometar od moje kuće, tamo se odigrao sukob u kojem je sudelovala jedna osoba i tri osobe izgubile su život. I osoba koja se sukobila sa vojnicima je takođe izgubila život.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Moram vas tu zaustaviti. Kad kažete vojnici, o kakvim to vojnicima govorite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To su bili redovni vojnici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad kažete redovni vojnici razjasnite nam to, molim vas, to su bili redovni vojnici neke konkretne vojske, i ako jesu koje?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To su bili redovni vojnici stacionirani u Landovici na udaljenosti od jednog kilometra.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate da li su ti vojnici bili albanski vojnici ili srpski vojnici ili neka druga vrsta vojnika?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To su bili srpski vojnici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jesu li oni bili deo Vojske Jugoslavije?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. To je bila Vojska Jugoslavije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako sam vas dobro shvatio, vi ste rekli da su njih četvorica došli u vaše selo i sukobili se s nekim čovekom?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate ko je bio taj čovek?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Na koga mislite, na vojnika?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ne. Rekli ste nam da su četiri vojnika, redovni vojnici Vojske Jugoslavije, došli u sukob s nekim čovekom. Sada me zanima ta osoba s kojom su se oni sukobili. Da li je ta osoba bila vojnik ili civil, ili jeste li ga uopšte poznavali?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Sukobili su se sa jednom osobom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To sam shvatio, ali zanima me da li nam možete dati neke detaljnije podatke o tome ko je ta osoba. Idemo korak po korak. Da li je on bio stanovnik vašeg sela?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To je bio stanovnik našeg sela.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate ko je to bio, da li znate njegovo ime? Ja ne tražim da mi kažete njegovo ime, samo me zanima da li ste ga poznavali po imenu.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, Hašim Gaši (Hashim Gashi).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li vam je poznato da li je on bio civil ili je pripadao nekoj vojnoj organizaciji bilo koje vrste?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Bio je civil.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li vi sami videli taj incident, sukob između vojnika i tog seljana ili ste samo čuli o tome?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, nisam to video, a nisam video ni vojnike, niti žive niti mrtve, samo sam čuo o svemu tome.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada ste ranije rekli, tokom vašeg svedočenja, rekli ste da ste nešto videli sopstvenim očima. Da li ste mislili na dolazak vojnika ili na taj incident, taj sukob?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: To su stvari koje sam čuo, a nisam rekao da sam to video sopstvenim očima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate šta se desilo kao posledica tog sukoba, da li ste vi lično saznali do čega je doveo taj sukob između seljana i vojnika?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Znam samo da su došli, da su došli putem Prizren–Đakovica tenkovima i štabnim vozilima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idete malo ispred. Sačekajte prevod. Ja želim da skrenem vašu pažnju na sledeće. Rekli ste da je došlo do sukoba između vojnika i seljana. Da li vi lično znate šta se desilo tokom tog sukoba ili kao posledica tog sukoba?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Znam da su stanovnici sela napustili selo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dozvolite da sada skrenem pažnju na određene detalje. Šta se desilo sa tom četvoricom vojnika?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Trojica su ubijena na licu mesta, a jedan je mogao da ode.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta se desilo sa tim seljaninom?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: On je ubijen na licu mesta takođe.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi videli te ubijene osobe lično ili ste vi samo čuli za to?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Samo sam čuo za to, nisam ih video sopstvenim očima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da idemo onda dalje. Otprilike u koje doba dana je došlo do tog sukoba, koliko vi to znate?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Bilo je to oko 10 sati. Nisam sasvim precizan.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Posle tog sukoba gde su ubijena trojica od četiri vojnika, da li se nešto desilo u vašem selu ili vašem selu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Došli su vojnici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko brzo zatim su došli vojnici, da li znate?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Posle sat vremena, u 11 sati.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da su došli vojnici. Možete li Veću objasniti, i to što je moguće detaljnije, šta mislite pod tim vojnicima?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Došli su tenkovima, „pragama“, došle su vojne snage i došla je policija.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste nam da ste služili vojni rok u JNA kad ste bili mladi. Da li ste mogli da prepoznate i da li možete da prepoznate uniforme?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možete da opišete šta mislite pod tenkovima i „pragom“?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 18. U stvari, pre toga bih hteo da postavim još nekoliko pitanja. Koliko je to moguće, da li biste mogli da opišete rečima kako su izgledale uniforme na vojnicima za koje

kažete da su pripadali redovnim jedinicama, redovnim trupama. Kakve boje su bile te uniforme?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Vojnici, mislite na vojnike?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da. Da li su oni nosili neku konkretnu vrstu uniformi?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Nosili su uobičajene vojne uniforme.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li možete da nam opišete kakve boje je redovna vojna uniforma, po vašem shvatanju?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li biste to sada učinili?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tu nema ništa posebno, to je jasno svakome kako izgleda vojna uniforma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li biste nam to mogli rečima opisati ili biste samo mogli da prepoznate tu uniformu kada biste videli nešto što liči na to?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, znam te uniforme. Mogu vam ih pokazati na fotografijama, mogu vam ih i opisati.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pokušajte prvo da nam opišete, a onda ćemo vam pokazati fotografiju.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Redovni vojnici su obučeni u uniforme. Video sam tenkove, uobičajene tenkove. Tako sam to video.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas, pokažite svedoku dokazni predmet 18. Molim vas, stavite to na grafoskop. Mi to zovemo grafoskop. To je projektor.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, to sam hteo da vidim.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na grafoskopu je pokazana jedna konkretna fotografija. Da li ste vi to tražili od službeni-

ka Sekretarijata? Da li ste vi odabrali tu fotografiju? Ne shvatam otkud sad ta fotografija broj 9. Da li ste vi to odabrali?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Samo da pogledam, molim vas.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Za zapisnik. U dokaznom predmetu 18 ima nekoliko fotografija i svaka je obeležena brojem u gornjem levom uglu od jedan do 10. Da li nam možete reći da li se ta redovna vojna uniforma koju ste pominjali pojavljuje na ijednoj od ovih fotografija koje su obeležene brojem na dokaznom predmetu 18 i ako se pojavljuje pod kojim brojem? Ili ima više od jedne? Ili možda nema nijedna?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tu nema te uniforme na koju sam mislio. Ja tražim nešto drugo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, uniforme koje ste vi videli ne pojavljuju se na ovim fotografijama. Je li to tačno?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, tačno je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Rekli ste da ste videli redovne vojne uniforme. Da li ste videli još neke vrste uniformi?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, video sam redovne vojne uniforme sopstvenim očima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste videli neke druge vrste uniformi?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, ništa drugo nisam video osim tih redovnih vojnih uniformi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Takođe ste rekli da ste videli tenkove. Mislim da ste upotrebili reč tenk. Da li je to tačno?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Recite nam šta ste videli? Koliko ste videli tenkova? Koliko ste videli drugih vozila?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Video sam tri tenka. Jedan je bio veći, dva su bila manja. Video sam „pincgauere“ i „prage“.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možda bi se svedoku mogao pokazati svežanj fotografija koji se nalazi u dokaznom predmetu broj 17. Gospodine, poslužitelj vam je dao četiri stranice obeležene brojevima. Tu su na fotografijama neka vozila i svaka od ovih fotografija ima broj odmah ispod.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, vidim tenk, vidim „pragu“.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo jedno po jedno. Rekli ste da ste videli jedan veliki tenk i dva manja tenka. Da li vidite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li vidite vozilo koje izgleda kao taj veći tenk bilo gde na ovim fotografijama ili to ne vidite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, ovo je taj veći tenk, ovo je „praga“.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo jedno po jedno. Gospodine, vi ste našli taj veći tenk. Da li ta fotografija ima broj ispod i ako ima koji je to broj?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Broj 2 i 1.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se to stavi na grafo-skop. U redu, gospodine.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da ste takođe videli vozilo koje nazivate „praga“. Da li vidite to vozilo bilo gde na ovim fotografijama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ga možete pokazati ili nam reći pod kojim brojem se nalazi vozilo koje vas najviše podseća na vozilo koje zovete „praga“?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Broj 4.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se to pokaže na grafo-skopu. Hvala vam. Dakle, ovo veliko vozilo pod brojem 4, na njega ste mislili kada ste rekli da ste videli „pragu“?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na osnovu svog vojnog isku-stva, da li znate razliku između tenka i oklopnog transportera? Da li znate razliku između ta dva vozila?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Molim vas, ponovite pitanje, nije mi jasno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li postoji razlika i da li vi zna-te za tu razliku između tenka i oklopnog transportera?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pogledajte fotografije pod bro-jem 5 i 6. Možete li nam reći šta je prikazano na tim fotografi-jama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Broj 7 je „pincgauer“, a broj 6 je veliki tenk i broj 5 je veliki tenk.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj 5?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tenk.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, 5 i 6 su tenkovi. U redu. A šta je broj 2, je li to takođe tenk?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da ste rekli da je i broj 1 tenk. Da li i to nazivate tenk?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Izgleda kao tenk, mada mislim da nije tenk. Ne, ne, nije to tenk. Ovo ovamo je tenk.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete „ovo ovamo“, na koji broj mislite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: 5. Nisam bio u pravu ranije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Izvinjavam se, kad ste pogrešili? Šta pokušavate da nam kažete?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Kada sam rekao za broj 1 i 2, u stvari to su broj 5 i 6, a 7 je „pincgauer“.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Moramo se na trenutak vratiti da bismo ovo pojasnili, gospodine. Da se vratimo na tu situaciju kada ste vi videli vozila koja nazivate tenkovima kako prilaze vašem selu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste prvo da su to bila vozila koja vidite na slici 1 i 2. Da li je to tačno?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, pogrešio sam. To nisu bili 1 i 2.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako želite da se popravite, da ispravite ono što ste rekli koje ste tenkove videli?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: 6, 5 i broj 7 je „pincgauer“.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Broj 7 je „pincgauer“ a broj 4 je „praga“. Je li tako?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ja vodim računa o vremenu, ali mislim da neću uspeti da završim sa glavnim ispitivanjem pre kraja današnjeg rada. Koliko ljudi u uniformama ste videli pored ta tri tenka i ostalih vojnih vozila koja ste nam upravo pokazali?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Grupe od po pet, šest, ponekad po tri vojnika, koje su bile u tenkovima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Gde su se nalazila ova vozila, nazivaću ih vojnim vozilima, gde su se ona nalazila u odnosu na selo? Da li su bila u selu, na obroncima sela? Gde su se nalazila?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Izvan sela, na spoljnom putu koji ide od Prizrena do Đakovice.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko daleko je to od ruba sela?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Asfaltni put je na samom rubu sela.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se bilo šta desilo, i šta, po dolasku ovih uniformisanih lica i njihovih vozila?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Granatirali su kuće. Grupe porodica su bile na brdu. Ustrelili su 13 ljudi starosti od 18 meseci do 60 godina. Neki su bili ranjeni, neki su bili teško ranjeni, a neki su zadobili lakše povrede.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko dugo je trajalo granatiranje?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Od 11 do 3 sata posle podne, četiri sata ukupno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kakve je efekte imalo to granatiranje po samo selo, pored toga što ste nam rekli da je 13 ljudi u selu ubijeno? Šta se desilo sa kućama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Kao što sam rekao, oni su gađali i kuće. To nije bilo baš teško granatiranje i to je to.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sa mesta gde ste se nalazili, recite nam prvo da li ste bili kod kuće kad se to dešavalo?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste mogli da vidite šta se dešava sa kućama na obronku Landovice, ako se išta dešavalo?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. Mogao sam da vidim iz svoje kuće, mogao sam da vidim kako granatiraju kuće. Granatirali su čak i moju sopstvenu kuću.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta se desilo sa kućama koje su pogodile te granate?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Neke su uništene, neke su i dalje stajale neoštećene.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je bilo vojnika koji nisu bili u vozilima, a nalazili su se na vrhu brda?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, došli su autobusima. Pešadija je došla autobusima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta su oni radili?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Počeli su da pale kuće i ubili su jednu osobu Morinu, Avdi Morinu (Avdi Morina) i onda su zapalili njegovu kuću, stavili su njegovo telo u kuću i zapalili je, ostala je samo glava.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je ta osoba bila vaš rođak? Pitam vas zato što ima isto prezime?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ne, on nije moj rođak. Imamo isto prezime, ali on je bio Rom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kasnije tokom vašeg svedočenja ćemo se vratiti na ljude koji su ubijeni.

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Te pešadijske trupe koje su došle, da li su došle za vreme granatiranja kuća u vreme kada su tenkovi pogađali kuće ili su se pojavili kasnije? Kad su se pojavili?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Te pešadijske trupe su došle pošto je prestalo granatiranje. Došli su posle tri sata i onda su počeli da pale kuće u selu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Rekli ste da su te pešadijske trupe došle autobusima. Možete li reći Veću koliko je ljudi došlo, koliko vojnika je došlo otprilike?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. Oko 150, ali ne mogu biti siguran, ne mogu to precizno reći jer ja lično sam se krio.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pored pešadije, da li ste videli bilo kakve druge grupe uniformisanih lica?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. Bilo je milicije i vojnika. Ne mogu reći da li je bilo paravojnih trupa.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete „milicija“, da li je to drugo ime za jednu drugu grupu, da li to znači vojska, policija, šta to znači?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Policija, mislim policija.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se oni takođe nazivaju MUP?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li su ti policajci bili zajedno sa pešadijskim trupama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, da, bili su zajedno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste mogli da vidite ko šta radi?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, video sam ih kako pale kuće. Onda su počeli da silaze u selo. Ubili su Avdija Gašija (Avdi Gashi) i zapalili njegovu kuću, kao što sam već rekao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pre nego što pođemo dalje želim da pojasnimo nešto. Kada kažete „oni“ da li mislite samo na pešadiju, ili samo na policiju, ili mislite i na jedne i na druge, i na pešadiju i na policiju? Na koga mislite?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Zajedno, svi oni, policija i vojska, vojnici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi videli i policajce i pešadijske vojnike kako pale kuće i ubijaju ljude?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Nisu ubili mnogo, samo trojicu jer su ostali otišli.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na to sam mislio da se vratim, ovo je dobar trenutak. Kada su ostali otišli?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Otišli su iz straha. Nije mi jasno šta mislite pod svojim pitanjem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim kada, u vremenu. Rekli ste nam da su 26. marta oko 10 sati stigli vojnici. Da li su oni otišli tad, da li su otišli za vreme granatiranja, da li su otišli posle granatiranja? Kad su otišli?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Neki su otišli pre granatiranja, neki su ostali. Moja porodica je otišla pet minuta pre nego što je počelo granatiranje. Kod kuće smo ostali moja žena, moj brat i ja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zašto je vaša porodica otišla?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Zato što su počeli da granatiraju selo i da pale selo. Zbog toga.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi ste rekli da je vaša porodica otišla pet minuta pre nego što je počelo granatiranje. Da li ste vi učestvovali u donošenju te odluke? Slušajte pažljivo moje pitanje. Da li ste vi učestvovali u donošenju odluke da oni odu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Moja supruga nije mogla da ode s njima zato što nije mogla da hoda. Njoj sam rekao da ostane sa mnom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi dali upute svojoj porodici da ode ili su oni sami to odlučili?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Oni su sami odlučili da odu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate zašto?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Zbog granatiranja. Kako su mogli tu da ostanu?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete „zbog granatiranja“, da li je granatiranje već počelo kad su oni odlazili?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da. Rekao sam vam, otišli su malo pre nego što je počelo granatiranje, pet minuta pre nego što je počelo granatiranje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Ne želim da previše o tome raspravljamo, ali granatiranje još nije bilo počelo kada je

vaša porodica odlučila da ode. Da li su se oni bojali zbog onoga što bi moglo da se desi ili šta se drugo desilo?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Moj brat je došao, moja porodica je bila u podrumu i moj brat je rekao „ne možete ostati u podrumu, izađite“. On je poveo svoju porodicu i moju porodicu. Odveo ih je u šumu i u planinu, a mi smo ostali kod kuće.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi i vaša supruga ste odlučili da ostanete jer vaša supruga nije mogla da hoda. Je li tako?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ko je još ostao s vama?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: I moj brat. On je došao, ali već je počelo granatiranje tako da nije mogao da ode i ostao je tu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je on ostao u vašoj kući ili je ostao u blizini vaše kuće? Šta je uradio?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Ostao je u kući u podrumu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko dugo? Koliko dugo ste ostali u podrumu?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Dok nije došla pešadija. Kada su došli počeli su da pale, kada su došli do mog rođaka, njegove kuće, počeli su da pale i mi smo pobjegli.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kuda ste otišli?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Otišli smo do jednog potoka koji je bio iznad kuće oko 500, 600 metara.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste s tog mesta mogli da vidite šta se dešava?

SVEDOK MORINA – ODGOVOR: Tu je bila neka vrsta obale i tu smo mogli da se sakrijemo i mogli smo s daljine da vidimo kako pale kuće.

TUŽILAC RAJNEFELD: Primetio sam vreme. Ako je ovo zgodan trenutak, da završimo sa radom.

SUDIJA MEJ: Jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

SUDIJA KVON: Pre nego što završimo, zamoliću vas za jednu uslugu, gospodine Miloševiću. Reč je o buci koju prave ovi zvučnici koji se nalaze pred vama. Od samog početka suđenja vi ste rekli da ne želite da koristite slušalice koje vam je ponudio Međunarodni sud. Zbog toga smo postavili ovaj zvučnik pred vama i tokom suđenja ja sam primetio da ste vi malo pojačali ton i to malo ometa suđenje, to je malo preglasno. Da li biste mogli malo da utišate ton ili da možda koristite slušalice kao i svi ostali u sudnici? Imajte na umu i ostale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam na umu i ostale. Već sam sugerisao sekretaru da mi taj zvučnik stave ovde. Onda će svakako biti mnogo tiši.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo prekinuti sa radom. Gospodine Morina, sutra Sud ne radi pa vas moramo zamoliti da se vratite u ponedjeljak da biste završili sa svojim svedočenjem. Do tada, molim vas, imajte na umu da ni sa kim ne razgovarate o svom svedočenju, a to uključuje i članove tima Tužilaštva, sve dok se vaše svedočenje ovde ne završi.

SVEDOK MORINA: Hvala. Vodiću računa o tome.

SUDIJA MEJ: Nastavljamo u 9.30 h, u ponedjeljak 25. februara 2002. u 9.30 h.

Ustanite, molim.

Kraj rada u 16.05 h.

Nastaviće se 25. februara 2002. godine u 9.30 h.